

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

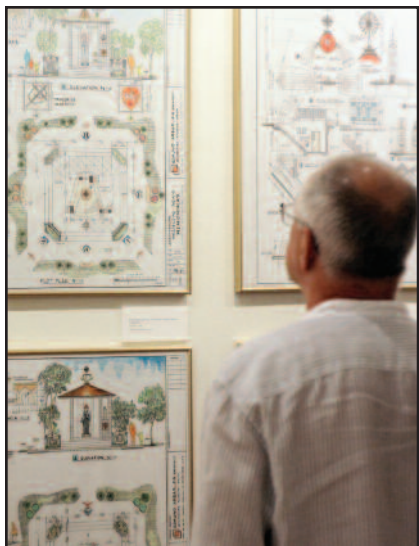
ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, JUNE – BIRŽELIO 29, 2013 • Vol. CIV Nr. 77 Kaina 2 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-28-13

ŠIAME NUMERYJE:

Architekto 100-metis
paminėtas paroda – 8 psl.

Lietuvos bičiulio netekus – 9 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Vilniuje – V. Kasiulio Paryžius

Martyno Ambrazo (ELTA) ir Lietuvos dailės muziejaus nuotr.

Vilnius, (ELTA) – Skambant paryžietišškai ir lietuviškai muzikai, birželio 27 d. Vilniuje iškilmingai atidaryta nauja kultūrinė erdvė – Vytauto Kasiulio dailės muziejus, pristatantis šio garsiausio lietuvių išeivijos dailininko kūrybą ir gyvenimą.

Muziejui pritaikytame istoriniame pastate sostinės centre įsikūrė dailininko kūrybos ekspozicija, nacionalinių ir tarptautinių parodų centras, kultūrinių susitikimų centras ir kita šio muziejaus infrastruktūra.

Už atliktus darbus įkuriant muziejų ir įrengiant ekspoziciją muziejininkams ir statybininkams padėjo V. Kasiulio sūnus, taip pat Vytautas, o Lietuvos ambasadorė Prancūzijoje Jolanta Balčiūnienė priminė, kad sugrįžimas į tėvynę visada yra labai prasmingas ir kad niekur V. Kasiulio kūrybinis palikimas nebus taip mylimas ir vertinamas kaip gimtojoje Lietuvoje. – 3 psl.

„Lietuvos sporto enciklopedija“ reikšminga ir praeičiai, ir ateičiai

Vilnius (ELTA) – Pasitinkant Pasaulio lietuvių sporto žaidynes, kurios šį savaitgalį vyks Klaipėdoje, Vilniuje, Kūno kultūros ir sporto departamente (KKSD), pristatytas antrasis „Lietuvos sporto enciklopedijos“ (LSE) tomas. Plačiam skaitytojų ratui skirtas pirmojo mokslinio informacinio leidinio apie Lietuvos sportą II tomas, kurį sudaro 1,072 puslapiai, apima L–Ž raides.

„Lietuvos sporto enciklopedijos“ antrojo tomo pasirodymas – svarbus įvykis Lietuvos sporto gyvenime. Pirmąjį tomą pristatė, minint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-metį, o antrąjį pristatome Pasaulio lietuvių sporto žaidynių išvakarėse. Šiame leidinyje įamžinti žmonės ir jų darbai bei pasiekimai, garsinantys Lietuvos vardą pasaulyje. Išlieka tik ta tauta, kuri rašo savo istoriją“, – per antrojo LSE tomo pristatymą kalbėjo KKSD generalinis direktorius Klemensas Rimšelis. – 2 psl.

LTOK prezidentė D. Gudžinevičiūtė, Prezidentas V. Adamkus ir KKSD generalinis direktorius K. Rimšelis „Lietuvos sporto enciklopedijos“ II tomo pristatyme.
Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Jėzus, mokydamas žmones, skelbė prisiartinusią Dievo karalystę, ir jo mokymą lydėjo nuostabą keliantys darbai. Žmonėse sklاندė įvairių kalbų, kas galėtų būti šis apie Dievo karalystę kalbantis vyras. Galbūt jis yra tas, kuris išvaduos Izraelį iš romėnų jungo? Tuo metu Izraelyje buvo labai gyvos išsilaisvinimo nuotaikos, todėl daug kam atėdavo mintis, kad Palestinos Mokytojas galėtų būti tas vadas, paskui kurį eis sukilusi tauta. Jėzui rūpėjo būti teisingai suprastam, todėl klausė mokinių, kuo žmonės jį laiko ir ką patys mokiniai apie jį mąsto. Žmonių atsakymai buvo toli nuo tikrovės. Petras mokinių vardu pareiškė, kad jie Jėzų laiko Dievu Mesiju. Tačiau Jėzus uždraudė mokiniams apie tai kalbėti, nes Mesijas – Dievo Pa-teptasis galėjo reikšti ir politinį tautos vadą.

Jėzus šia proga praskleidė uždangą ir parodė mokiniams, kas jo laukia ateityje: jam reikės daug kentėti ir net būti nužudytam. „Reikia, kad Žmogaus Sūnus daug kentėtų, būtų seniūnų, aukštųjų kunigų bei Rašto aiškintojų atmetas, nužudytas ir trečią dieną prisikeltų” (Lk 9, 22). Jeigu Jėzaus mokiniai turėjo šiek tiek nesveiko politinio entuziazmo, šie Mokytojo žodžiai turėjo atvėsinti karštas jų galvas. Maža to, Jėzus aiškiai nubrėžė, ko bus reikalaujama iš tų, kurie pasiryš sekti jį: „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, teneša savo kryžių ir teseka manimi. (...) Kas pradžudys dėl manęs savo gyvybę, tas ją išgelbės” (9, 23–24).

Jėzus brėžia gaires kelio, kuriuo kviečiami eiti jo mokiniai, nesvarbu, ar jie gyventų jo laikais,

Ar pažįsti Mokytoją?

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

ar XXI amžiuje.

Ką reiškia atsižadėti savęs? Ar ne per didelis reikalavimas eiliniam žmogui, kuris ne tik po mirties, bet ir dabar, kol gyvena šiame pasaulyje, nori gerai jaustis ir būti laimingas? Mes daug ko norime, siekiame, bet ne visi mūsų norai ir siekiai padaro mus laimingus. Atvirkščiai, per dideli norai dažnai mums pridaro daug bėdos. Norintieji daug turėti dažnai pasuka nesąžiningu keliu. Pataikaujantieji savo norams dažnai patenka į priklausomybių vergovę. Pataikaujantieji aistroms dažnai sugriaua savo ir kitų gyvenimus.

Jėzus, kviesdamas išsižadėti savęs, kviečia atsisakyti visko, kas trukdo būti geru žmogumi ir krikščioniu. Todėl išsižadėjimo nereikia bijoti. Internetė gausu patarimų, ko reikia atsisakyti, tai yra atsižadėti, kad būtume sveiki arba turėtume dailias kūno formas. Jeigu daug ko atsisakoma dėl fizinio grožio, kodėl reikėtų bijoti, kai mūsų tikėjimas kviečia atsisakyti trukdžių, kad ištikimai sektume Kristų? Kas kopija į kalnus, su savimi pasiima tik būtiniausius daiktus, nes kiekvienas nereikalingas kilogramas tik apsunkins kopimą į viršūnę.

Jėzus kviečia kasdien imti savo kryžių. Ar tai reikėtų suprasti, kad ištikimas Kristaus sekėjas save pasmerkia kryžiaus nešimui ir nesibaigiantiems vargams? Visiškai ne. Jėzus neįpareigoja ieškoti sunkumų ar kančios, bet pats gyvenimas tų sunkumų ir vargų pabars-to mūsų kelyje. Mūsų kryžius gali būti mūsų pareigos ir tarnavimas žmonėms. Mūsų kryžiumi neretai tampa mūsų

negalės, ligos, patiriami priešišcumai, sunkiai sprendžiami įvairūs gyvenimo klausimai. Mūsų kryžius gali būti net mūsų meilė, kuri skatina mus dalyti save kitiems. Savęs dalijimas teikia ne tik džiaugsmą – jis yra pilnas ir kančios.

Jėzus kviečia ne bėgti nuo šių kryžių, bet ramiai juos pasitikti, priimti ir su Dievo pagalba kantriai juos nešti. Kai suprantame, kad mūsų kryžiai yra ne prakeikimas, bet mūsų išganymo kelias, kai suvokiame, kad nešdami savo kryžius tampame vis labiau panašesni į savo Mokytoją, kuris už mus nešė kryžių į Kalvarijos kalną, tuomet ir tie savi kryžiai tampa nesunkiai pakeliami.

Svarbiausia, ištikimas Jėzaus sekimas leidžia mums ne tik vadintis, bet ir būti Dievo vaikais – Jėzaus broliais ir seserimis. Dėl to apaštalas Paulius ir rašo: „Juk jūs visi tikėjimu esate Dievo vaikai Kristuje Jėzuje. Ir visi, kurie esate pakrikštyti Kristuje, apsilvilkote Kristumi” (Gal 3, 26–27). Remkime vieni kitus malda ir savo pavyzdžiu, kad turėtume drąsos ir ryžto būti geri Jėzaus sekėjai.

„Lietuvos sporto enciklopedija”

Atkelta iš 1 psl.

„Daug dalykų liko praeityje, daug faktų mūsų jaunajai kartai yra nežinomi. Šis leidinys užpildo seną spragą mūsų šalies sporte. Tokie leidiniai reikšmingi ne tik istorine prasme, bet ir prisideda prie sporto judėjimo vystymo”, – pažymėjo pristatyme dalyvavęs Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus.

LSE antrojo tomo pristatyme dalyvavo ir olimpiniai čempionai Lina Kačiušytė, Vida Vencienė, Daina Gudžinevičiūtė, Robertas Žulpa bei Romas Ubartas. Renginio metu tylos minute buvo pagerbtas LSE vyriausiojo redaktoriaus prof. hab. dr. Stanislovo Stonkaus bei straipsnių autorių Zenono Butvilo, Algirdo Čepulėno, Antano Karpavičiaus bei Jono Žilinsko atminimas.

LSE darbo grupės vadovas Zigmantas Motiekaitis sakė, kad leidinyje sudėtos 1,477 sporto atstovų, tarp jų ir 13 olimpinių čempionų, biografijos, 427 bendrieji straipsniai. Straipsnius rengė 341 autorius, o dar apie 800 žmonių teikė duomenis apie save pildydami specialias anketas.

LSE Mokslinės redakcinės tarybos vadovas prof. hab. dr. Povilas Karoblis teigė, kad ateityje reikėtų išleisti sutrumpintą LSE variantą keliomis užsienio kalbomis.

Nuo 2008 metų veikia internetinė „Lietuvos sporto enciklopedija” (www.lse.lt), kurioje visi parengti straipsniai iš karto pateikiami visuomenei, jie gali būti greitai patikslinami ir papildomi. Internetinėje enciklopedijoje jau paskelbta apie 5,000 biografinių straipsnių.

Pirmasis LSE tomas, kurį sudaro 724 puslapiai, buvo išleistas 2010 metų kovo mėnesį.

Bus bendradarbiaujama su Vokietijos Maršalo fondu

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius ir Jungtinių Valstijų Vokietijos Maršalo fondo (German Marshall Fund of the United States) prezidentas Craig Kennedy birželio 27 dieną Vilniuje pasirašė supratimo memorandumą dėl bendradarbiavimo Vokietijos Maršalo fondo steigiamoje Artimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos partnerystės demokratijai ir vystymuisi programoje (MENA Partnership for Democracy and Development).

„Teigiami pokyčiai Artimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos regione yra mūsų visų bendras interesas ir siekis, todėl Lietuva, turėdama demokratijos įtvirtinimo patirties bei suprasdama poreikį remti pereinamojo demokratijos laikotarpio procesus ir reformas, jungiasi prie Vokietijos Maršalo fondo steigamos MENA partnerystės demokratijai ir vystymuisi”, – teigė L. Linkevičius susitikime su Vokietijos Maršalo fondo prezidentu.

Ministras pažymėjo Lietuvos suinteresuotumą dalyvauti MENA partnerystės demokratijai ir vystymuisi vykdomuose projektuose ir perduoti patirtį partneriams MENA šalyse.

MENA partnerystė demokratijai ir vystymuisi yra novatoriška viešo ir privataus sektorių iniciatyva, kurios tikslas yra skatinti regioninį bendradarbiavimą bei atsakingą valdymą Artimųjų Rytų

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius ir Jungtinių Valstijų Vokietijos Maršalo fondo prezidentas Craig Kennedy (k.) birželio 27 d. Vilniuje pasirašė supratimo memorandumą dėl bendradarbiavimo Artimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos partnerystės demokratijai ir vystymuisi programoje.

ir Šiaurės Afrikos šalyse – teikti paramą vietos organizacijoms siekiant stiprinti jų gebėjimus spręsti vietos bei regiono problemas. Remdama platų demokratinių reformų spektrą, MENA partnerystė pagrindinį dėmesį skirs moterų teisių stiprinimui, demokratinių vertybių propagavimui ir ekonominėms reformoms.

MENA partnerystė demokratijai ir vystymuisi su biuru Tunise steigama remiantis panašių Vokietijos Maršalo fondo įkurtų patikos fondų patirtimi. JAV valstybės departamentas yra vienas iš MENA partnerystės demokratijai ir vystymuisi rėmėjų.

LR URM info ir nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284 Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Nors šiemet dar tik bandomė su-
sipažinti su naujuoju popiežiumi
Pranciškumi I, nereikėtų užmiršti
ir garsaus XX a. popiežiaus Jono XXIII, ku-
rio 50-ąją mirties sukaktį turėjome švesti
vos prieš kelias savaites. Lyg ir keista, kad
ta sukaktis praėjo tyliai, nesulaukusi di-
desnio žiniasklaidos dėmesio. Juk Jonas
XXIII ir buvo tas katalikų Bažnyčios milži-
nas, pirmasis popiežius, kuris pradėjo re-
voliuciją, kurią taip ištvermingai tęsė Pau-
lius VI ir Jonas Paulius II.

Būsimasis popiežius Jonas gimė 1881 m. An-
gelo Roncalli vardu. Bažnyčia tuo laiku buvo blaš-
koma XIX a. Europoje vykusių sukrėtimų. Paskuti-
niuoju tos valstybės valdytoju ir popiežiumi buvo iš-
rinktas Pijus IX (1846–1878). Kai Italijos patriotams –
Garibaldi, Cavour ir kitiems, pasisėkė sujungti ita-
liškas žemes į vieną, Pijus IX prarado savo valstybę
ir pasitraukė į Vatikaną, kur vadino save Vatikano
kaliniu.

Bažnyčiai nustojus būti ir pasaulietine vals-
tybe, pradėjo ryškėti ir naujos Bažnyčios reformos
poreikis. Tai gerai suprato ir daug enciklikų para-
šęs popiežius Leonas XIII (1878–1903). Gal garsiausia
buvo jo *Rerum Novarum* enciklika (1891). Jos
stipriai buvo paveiktas ir jaunas Angelo Roncalli.
Tapęs popiežiumi jis energingai stengėsi sušaukti II
Vatikano suvažiavimą reformuoti Bažnyčią jos te-
ologinėse, liturginėse ir socialinėse srityse.

Leoną XIII sekė popiežius Pijus X (1903–1914). Jo
sudarytoje nepasitikėjimo ir „modernizmo“ baimės
fone jaunas, jau kunigas, Angello praleido savo
pirmus kunigystės metus. Nepatiko jam Pijaus pa-
sisakymai kovoti prieš „modernizmą“. Tapęs Ber-
gamo seminarijos profesoriumi, Angelo netrukus
susilaukė rimtų priekaištų. Vos prasidėjus Pirma-
jam pasauliniam karui, popiežius Pijus X mirė, ir
Angelo liko nenubaustas.

Italijos politikai nutarė stoti į karą sąjungi-
ninkų pusėje, nes žinojo, kad tauta buvo nusista-
čiusi prieš Austriją, kuri vis dar laikė okupuotą Ita-
lijos šiaurinę dalį. Dauguma italų karo iš viso ne-
norėjo. 1915 m. mobilizacija palietė ir Angelo, kuris
turėjo tarnauti kariuomenės kapelionu. Darbas li-
goninėje su sužeistais ar mirštančiais kariais jam
sukėlė pasibjaurėjamą karu. Tuometinis popiežius

50 metų po popiežiaus Jono XXIII mirties

ALEKSAS VITKUS

Benediktas XV (1914–1922) irgi buvo labai nusistatęs
prieš karą, jį vadinęs „beprasmingomis skerdynėmis“.
Mirė jis nuo gripo 1922 m., kai, karui pasibaigus, Eu-
ropoje prasidėjo socialinė suirutė, pagimdžiusi ko-
munizmo ir fašizmo polinkius.

Italijoje vykstant politiniams nesutarimams,
karalius Victor Emmanuel III, 1922 m. pakvietė fa-
šistą Benito Mussolini sudaryti vyriausybę, kuri, po
ilgų derybų, 1929 m. pagaliau pasirašė taip vadi-
namą Laterano sutartį, pagal kurią Vatikanas buvo
paskelbtas nepriklausoma valstybe nuo Italijos, o
Roma buvo oficialiai pripažinta Italijos sostine.
Nors Angelo jau buvo monsinjoras ir dirbo Kurijoje,
jo griežtas nusistatymas prieš fašistų valdžią buvo
gerai žinomas. Kad išvengtų konflikto su valdžia,
popiežius Pijus XI (1922–1939) 1925 m. išsiuntė An-
gelo į Bulgariją ir pakėlė jį į arkivyskopus.

Mussolini nemėgo Angelo, todėl jo grįžimas į
Italiją pasidarė neįmanomas. 1935 m. Pijus XI siuntė
Angelo į Istanbulą kaip apaštališkąjį pasiuntinį
Turkijoje ir Graikijoje. Angelo pažintys Bulgarijoje
ir Turkijoje labai pravertė, kai vėliau nuo nacių per
Balkanus ir Turkiją bėgantys žydai buvo persiun-
čiami į anglų administruojamą Palestiną. Tuo tarpu
naujai išrinktas popiežius Pijus XII (1939–1958) Ant-
rojo pasaulinio karo metu pasirinko tylėjimo dip-
lomatiją dėl nacių vedamo žydų „Final solution“, su
kuo Angelo negalėjo sutikti. Jis ir jo draugas Mont-
tini gelbėjo žydus, bet po karo atsisakė apdovano-
jimų, sakydami: „Tai buvo mūsų pareiga, ir Pijaus
XII noras, už ką medaliai nedalinami.“

1944 m., sąjungininkams užėmus Paryžių, An-
gelo buvo nusiųstas ten būti popiežiaus nuncijumi
visai Prancūzijai, bet netrukus susirėmė su gen.
Charles de Gaulle. 1953 m. Angelo grįžo į Vatikaną,
kur jis buvo pakeltas į kardinolus ir tais pačiais
metais išsiųstas į Veneciją būti jos patriarchu. To-

kia garbė buvo suteikta paties apaštalo
Petro tik Jeruzalei, Antiokijai, Aleksand-
rijai ir Romai, vėliau ir Lisabonai, o da-
bar – Venecijai.

Tuo tarpu senstantis popiežius Pijus
XII mirė 1958 m., ir popiežiumi tapo Vene-
cijoje savo darbais labai išpopuliarėjęs
kardinolas Angelo, pasirinkęs Jono XXIII
vardą. Naujasis popiežius per savo penke-
rius metus padarė nepaprastą įtaką visai
krikščioniškai bendruomenei. Jis pa-

kėlė į kardinolus pirmus atstovus ir Afrikos, Fili-
pinų, Japonijos ir Meksikos, panaikino buvusį iš-
pustą Vatikano iškilmingumą, pradėjo lankytis Ro-
moje už Vatikano ribų, pamėgęs kukliai sakyti, kad
jis ne kažkoks Eminencija, bet tik popiežius. Jonas
XXIII buvo pirmas popiežius istorijoje, surengęs
spaudos konferenciją, kitaip sakant – jis atidarė Va-
tikano langus į pasaulį.

Didžiausias ir svarbiausias Jono XXIII pasi-
ekimas buvo II Vatikano Suvažiavimo sušaukimas.
Jo nebuvo jau nuo Pijaus IX laikų, kai staiga kilęs
Prancūzijos-Prūsijos karas jį nutraukė. Vatikaną
valdė biurokratija, ir užtruko keli metai, kol Jonui
XVIII pavyko nugalėti opoziciją. Popiežius dažnai
skųsdavosi, kad Vatikaną valdo įtakingieji kardi-
nolai, o jis esąs tik popiežius. 1963 m. Jonas XXIII pa-
skelbė paskutinę savo encikliką „Pacem in terris“,
kurioje jis paprastais žodžiais visiems tikintiesiems
aprašė Dievo sukurtos visatos tvarką, kurios pa-
grindiniai dėsniai yra tiesa, teisingumas, meilė ir
laisvė. Taip pat pripažino, kad ilgoje Bažnyčios isto-
rijoje yra buvę ir klaidų.

Paskutinė Suvažiavimo sesija pasibaigė jau
Jono XXIII draugo Montini popiežiaus Pauliaus VI
(1963–1978) laikais. 16 jo dokumentų sudaro Bažny-
čios mokslo, kaip jį suprantame šiandien, pagrindą.
Leista Mišiose naudoti vietinę kalbą, pakeista li-
turgija, raginama bendrauti su kitomis krikščio-
niškomis bažnyčiomis bei drąsinama dialogui su
nekrikščioniškomis.

Nesulaukęs Suvažiavimo pabaigos, vėžio iš-
kankintas Jonas XXIII mirė antrąją Sekminių
dieną, 1963 m. birželio 3 d. Praėjo jau 50 metų, ir dau-
guma jaunųjų katalikų mažai ką žino apie tuos aud-
ringus II Vatikano Suvažiavimo metus.

Vilniuje – V. Kasiulio Paryžius

Atkelta iš 1 psl.

Šalia Lietuvai dovanotą V. Kasiulio
kūrinių kolekciją pristatančios nuolati-
nės ekspozicijos naujajame muziejuje
atidaryta ir pirmoji paroda „Vytauto Ka-
siulio Paryžius“ iš parodų ciklo „Euro-
pos miestai“, skirto Lietuvos pirminin-
kavimui ES Tarybai.

Lietuvos dailės muziejaus padalinys
– Vytauto Kasiulio dailės muziejus įsi-
kūrė neoklasicistiniame pastate A. Goš-
tauto gatvėje 1, judrioje vietoje šalia Ža-
liojo tilto žiedo. Nors istorinis pastatas iš
pagrindų atnaujintas, Lietuvos dailės
muziejaus direktorius Romualdas Bud-
rys paprašė iškilmėse dalyvavusio Vil-
niaus mero Artūro Zuoko „padaryti mu-
ziejaus aplinką labiau reprezentacinę.“

Pagrindinė Vytauto Kasiulio dailės
muziejaus misija – saugoti ir eksponuoti
dailininko našlės Bronės Kasiulienės do-
vanotą ir jo sūnaus V. Kasiulio Lietuvai
perduotą 950 kūrinių dailininko kolek-
ciją, asmeninį menininko archyvą bei
populiarinti lietuvių dailės meną.

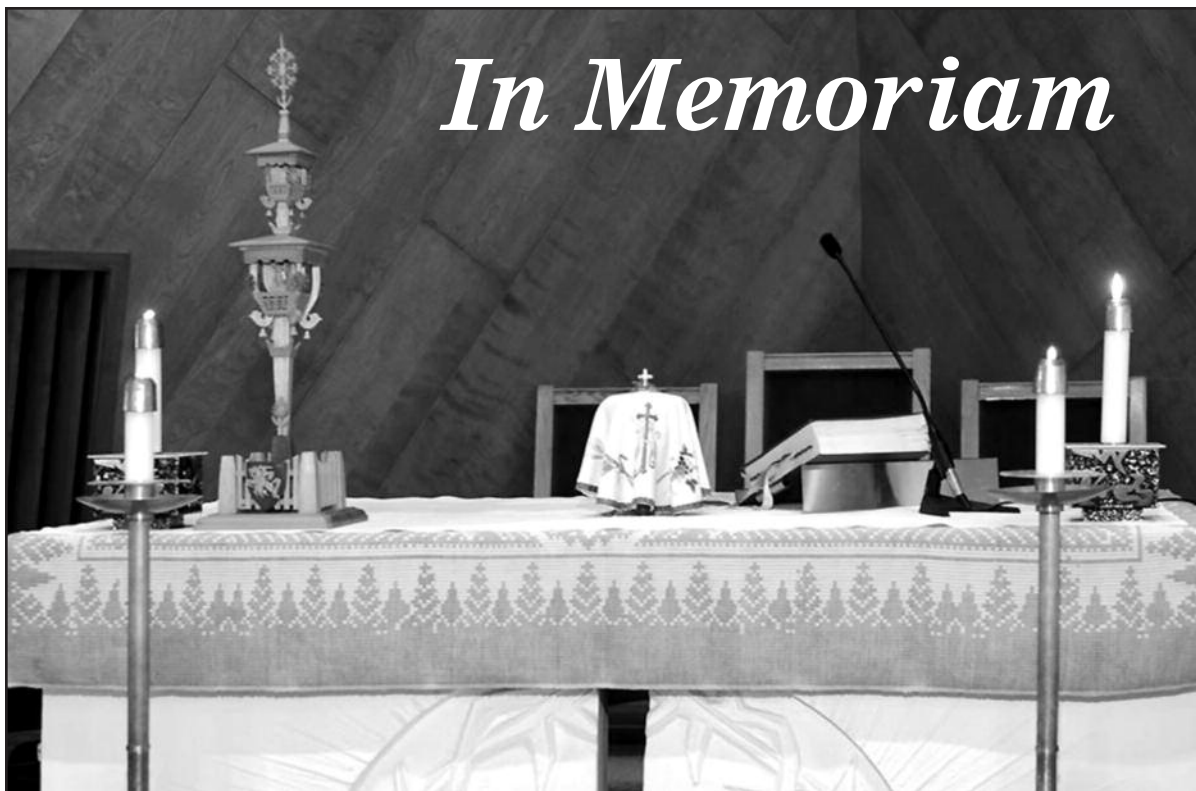
Pasaulyje pripažinto lietuvių meni-
ninko V. Kasiulio (1918–1995) darbai šian-
dien puošia Paryžiaus ir New York mo-
derniojo meno muziejus, Prancūzijos,
JAV, Kanados, Didžiosios Britanijos, Šve-
dijos Danijos, Šveicarijos, Vokietijos, Ar-
gentinos, Australijos ir kitų šalių dailės
galerijas. Lietuvių dailininkas meno kri-
tikų pelnytai buvo laikomas vienu įdo-
miausių XX a. antrosios pusės Paryžiaus
mokyklos tapytojų.

TELKINIAI

Detroit, MI

Šv. Antano bažnyčia Detroit, MI 1920 m. – 2013 m.

Švč. Sakramentas atvežtas ir padėtas ant altoriaus Dievo Apvaizdos parapijoje.

Juozo Vaičiūno nuotraukos

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Išeinam... Kiekvieno kelias skirtingas.

Paliekam viską –

ir kas gražu, ir kas nemėli.

Paliekam tai, ko pasiimt

negalim –

Vaikystę, klegesį, draugus.

Visi gerai mes žinom,

Jog antro kelio atgalios nebus.

(Nežinomas autorius)

Sekmadienis, birželio 23-oji, Detroit, Michigan, buvo liūdna ir skaudi diena, nes Šv. Antano lietuvių parapijoje buvo aukojamos paskutinės šv. Mišios. Kaip jau skelbta, bažnyčia bus uždaryta bei sujungta su Dievo Apvaizdos lietuvių parapija (Southfield, Michigan). Į paskutines šioje parapijoje vykusias šv. Mišias susirinko pilna bažnyčia tikinčiųjų.

Bažnyčios uždarymo apeigos buvo pradėtos šv. Mišiomis, kurias aukojo Detroit centro regiono vyskupas Donald F. Hanchon. Jam padėjo Detroit pietvakarių vikariato vikaras kun. Dennis F. Walsh iš kaimyninės Most Holy Redeemer bažnyčios bei Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos lietuvių parapijų klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas.

Pradėdamas šv. Mišias klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas pasakė: „Kąkada žmonės gyveno Lietuvoje ir turėjo savo bažnyčias, vėliau jie atvyko į Detroit ir pastatė Šv. Antano ir Šv. Petro bažnyčias. Daugumos jų nebėra, o tie, kurie liko, glausis tik po vienu stogu – po Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčios. Ateis laikas ir Dievo planas vėl bus naujas. Dabar svarbiausia – malda, nes tik maldoje prisiminsime Dievo planą, priimsime naują kelią, rasime viltį ir tikėjimą.“

Gerbiamas svečias vysk. Donald F. Hanchon pasakė šiai progai skirtą pamokslą. Jis kalbėjo, kad mes, Šv. Antano parapijiečiai, gyvenome, bendravome ir garbinome Dievą vienoje erdvėje. Viskas keičiasi, o mes turėsime būti, bendrauti ir garbinti Dievą kitoje vietoje – Dievo Apvaizdos parapijoje, Southfield, MI. Suprantama, tai skaudus ir liūdnas laikas visiems parapijiečiams, bet turime prisiminti, kad Dievas yra kartu su mumis ne tik šioje bažnyčioje.

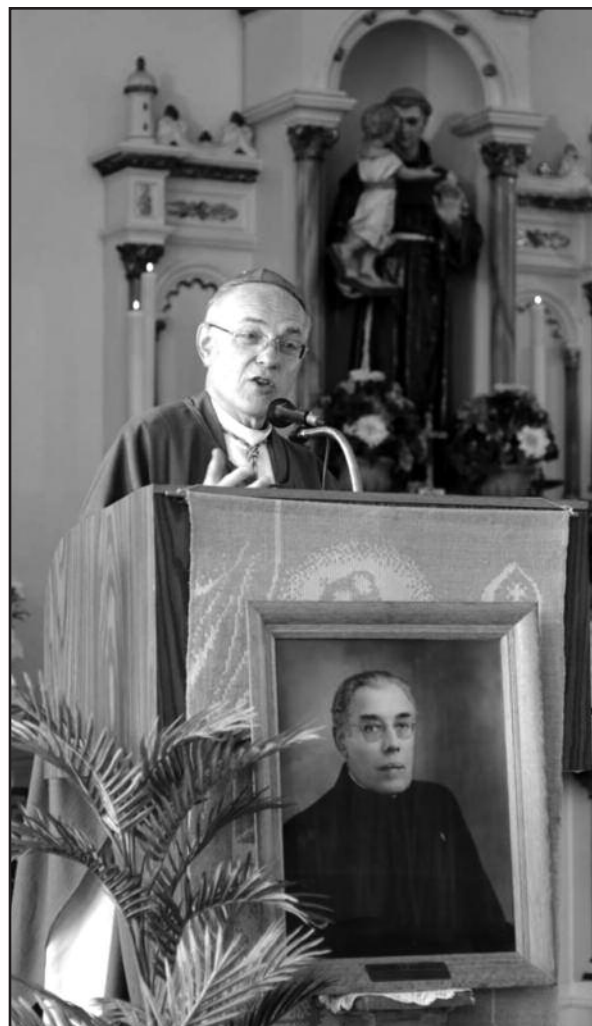
Vyskupas Donald F. Hanchon pakvietė pasimelsti už parapijos steigėjus, už visus bu-

vusius parapijos kunigus, vargonininkus, vienuoles, renginių organizatorius, mokytojus. Juk daugelio šių maldininkų ar jų tėvelių bei senelių pirmieji žingsniai religiniame ir kultūriniame gyvenime šiame krašte prasidėjo Šv. Antano lietuvių parapijoje. Čia buvo įkurta bendro lavinimo mokykla (ją lankė ir meksikiečiai), veikė šeštadieninė lituanistinė mokykla, aktyviai reikėsi daug lietuviškų organizacijų. Buvo krikštynų, pirmųjų komunijų, vestuvių, laidotuvių.

Gerbiavam svečiui vysk. Donald F. Hanchon patinka ispaniškas žodis „companion“, kuris reiškia – draugas, bendrakeleivis. Vyskupas palygino tuos žodžius, teigdamas, kad Jėzus Kristus yra mūsų draugas, o Jį galime rasti visur. Gyvenimas keičiasi ir mes prie jo turime prisiderinti. Prisiminkime, kad pradėsime naują kelionę kartu su Dievu, mūsų draugu ir bendrakeleiviu. Būkime krikščionys, dirbkime didžiam tikslui – išlaikyti savo katalikybę ir krikščionišką viltį, kuri ves į

Vyskupas Donald F. Hanchon palaimina Vladą ir Janice Strakšius, jų 40 metų vedybų sukakties proga.

Detroit centro regiono vyskupas Donald F. Hanchon sako pamokslą. Žemiau – Šv. Antano parapijos steigėjo dr. kun. Igno Boreišio nuotrauka.

mūsų naująją kelionę. Ar tai būtų Dievo Apvaizdos parapija, ar kaimyninė parapija, ar dar kita – mūsų bendrakeleivis Jėzus Kristus keliaus su mumis kartu.

Mišių metu vargonais grojo Erik Bak, giesmes giedojo seselė Zosė Strakšytė, liturginius skaitinius skaitė parapijos tarybos pirmininkas Antanas Strakšys. Auką prie altoriaus nešė Janice ir Vladas Strakšiai, švenčiantys savo 40 metų vedybinę sukaktį. Ta ypatinga proga vysk. Donald F. Hanchon suteikė jiems palaiminimą.

Prie šoninio altoriaus iškilmingai buvo išstatytos įrėmintos buvusių klebonų nuotraukos: dr. kun. Igno Boreišio, kun. J. Walter Stanievich (Stanievičiaus), kun. Kazimiero Simanavičiaus (Simaičio), kun. Alfonso Babono bei kun. Ričardo Repšio. Taip pat buvo išstatyta ir dabartinio klebono kun. Gintaro Antano Joniko nuotrauka.

Vyskupas Donald F. Hanchon maldininkams pranešė apie šios parapijos uždarymo apeigas. Klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas išėmė akmenį su relikvija iš pagrindinio altoriaus. Buvo išimtas Švč. Sakramentas – Jėzus iš tabernakulio, kurį kleb. kun. Gintaras A. Jonikas nuvežė į Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčią, Southfield, MI. Toliau kiekvienas maldininkas priėjo prie altoriaus, pridėjo ranką ir pabučiavo altorių. Tai buvo paskutinis atsisveikinimo gestas su Šv. Antano bažnyčia.

Po Mišių į gėlėmis papuoštą salę rinkosi parapijiečiai, jų draugai, buvę parapijiečiai, mokyklos mokiniai bei svečiai iš tolimesnių vietovių. Tą liūdną dieną buvo malonu matyti tiek daug jaučiančių pareigą dalyvauti mūsų paskutinėse Šv. Antano parapijos šv. Mišiose.

Programai vadovavo parapijos tarybos pirmininkas Antanas Strakšys, kuris pristatė gerbiamus svečius: Detroit centro regiono vyskupą Donald F. Hanchon, pietvakarių vikariato vikarą Dennis F. Walsh, religinio auklėjimo mokytoją seselę vienuolę Zosę Strak-

Klebonas kun. G. A. Jonikas išneša iš Šv. Antano bažnyčios Švč. Sakramentą ir pagrindinio altoriaus relikviją bei akmenį.

šytę, Detroit arkivyskupijos specialių projektų atstovą Anthony Litarski ir LR garbės konsulą Detroit Algį Zaparacką.

Vysk. Donald F. Hanchon sukalbėjo invokaciją, prašydamas Dievo suteikti visiems čia esantiems Dievo malonės, šventos kantrybės ir stiprybės pradėti šią naują kelionę su Kristumi, nes Jis visur keliauja su mumis! Tylos minute buvo prisiminti ir pagerbti Šv. Antano parapijos steigėjas dr. kun. Ignas Boreišis, visi dvasiškiai, vienuolės, parapijiečiai ir geradariai, kurie pastatė šią bažnyčią ir joje pasišventę tarnavo bei dirbo, kad ši šventovė galėtų gyvuoti net 93 metus!

Vysk. Donald F. Hanchon, vikarui kun. Dennis Walch ir Detroit arkivyskupijos atstovui Anthony Litarski buvo įteikti šv. Antano jubiliejiniai atminimo ženklai ir maldos kortelės.

Buvo puikios vaisės, kurias parūpino Dievo Apvaizdos parapijos nuolatinė šeimininkė Regina Greenhalgh, o Juliegha Noruševičiūtė ir seselė Zosė Strakšytė atliko meninę programėlę.

Parapijiečiai, jų šeimos, buvusieji Šv. Antano pradinės mokyklos ir šeštadieninės lituanistinės mokyklos mokiniai ir jų šeimos, tarpusavyje mielai ir gražiai prisiminė ir pasidalino mintimis apie savo vaikystės dienas šioje parapijoje. Prisiminėme kiek mūsų parapijos tautiečių ir geradarių iškeliavo Anapilin, tebeliko tik maža saujelė parapijiečių. Žmonės braukė ašaras prisimindami „Antaninėje“ praleistas dienas.

Parapijos uždarymo apeigos baigtos visiems kartu dainuojant „Žemėj Lietuvos, ažuolai žaliuos“, „Brangiausios spalvos“, „Lietuva brangi“ ir, žinoma, „Tautiška giesmė“. Mūsų svečiai meksikiečiai išvykdami padainavo atsisveikinimo dainą.

Melskimės ir dėkokeime mūsų dangiškajam globėjui šv. Antanui. Nors ši šventovė ir parapija užsidaro, mes turime už ką padėkoti. Dėkokeime Visagaliui Dievui, Detroit arkivyskupijai ir Lietuvos vyskupų konferencijos delegatui užsienio lietuviams katalikams prelatui Edmundui Putrimui už tarpininkavimą, mūsų parapijos steigėjui a. a. dr. kun. Ignui Boreišiui, buvusiems klebonams kun. J. Walter Stanievich (Stanievičius), kun. Kazimierui Simanavičiui (Simaičiui), kun. Alfonsui Babonui, kun. Ričardui Repšiui ir dabartiniam klebonui kun. Gintarui Jonikui bei vienuolėms, kurios mokino vaikučius; lituanistinės mokyklos mokytojams, kurie išmokino vaikus lietuviško žodžio; geradariams ir rėmėjams, kurie savo lėšomis, darbu, meile bei siela išlaikė savo lietuvišką parapiją 93 metus. Liūdna ir gaila, kad nesulaukėme mūsų parapijos šimtmečio, bet mūsų širdyse ši „Antaninė“ visuomet gyvuos!

Dėkojame už tai, kad buvome kartu ir būsime kartu savo naujuose namuose – Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje, Southfield, MI. Pasitikėkime Kristumi ir viskas bus gerai. Tik iš savo menko, silpno, žmogiško patyrimo gyvenimą suvokiame kitaip, nes nei asmeniniame, nei bažnytiniame gyvenime mes negalime to numatyti. Mūsų ateitis – Dievo rankose.

Parapijos tarybas pirmininkas Antanas Strakšys, religinio auklėjimo direktorė seselė Zosė Strakšytė, parapijos tarybos sekretorė, renginių organizatorė ir šių eilučių autorė, svečiai Juozas Jakunskas, Vytenis Radzevičius bei Valerija su Vytautu Ruzgiais atliko paskutines apeigas – bažnyčios durys buvo užrakintos ir perrištos violetiniu kaspiniu, simbolizuojančiu parapijos uždarymą.

Šv. Antano lietuvių parapija, Detroit, Michigan 1920 m. – 2013 m. – ilgam prisiminimui

„Tautiška giesmė“ aplink pasaulį

Artėja liepos 6-oji, kada visi lietuviai, kuriame pasaulio krašte bebūtų, vėl susivienys vienai gražiausių šiuolaikinių lietuviškų tradicijų – bendrai „Tautiška giesmei“.

Užgimusi prieš penkerius metus minint Lietuvos tūkstantmetį, šis išskirtinis mūsų tautos sumanymas, palaikomas pavienių žmonių ir aktyvių bendruomenių, jau tapo tradicija, kuria pagrįstai galime didžiuotis. Esame vienintelė tokia tauta, kurios himnas vieną dieną metuose apskrieja visą pasaulį.

Narystę Europos Sąjungoje pasitikusi kaip šviesiausia naujoji Europos šalis, šiemet Lietuva su Europa sveikinasi jau visai kitu – šeimnininko – statusu, ir stoja už ES Tarybos vairo. Todėl šiemet sakome – visur, visame pasaulyje, kur tik yra lietuvių, liepos 6 d., lygiai 9 val. v., giedokime „Tautiška giesmė“ ir vienu balsu pasveikinkime Europą!

Net iš atokiausių planetos kampelių atsklidę lietuvių balsai bus sujungti į bendrą – tautos – chorą, ir taip sukurta „Tautiška giesmė“, verta tikrosios to žodžio prasmės.

„Tautiška giesmė“ aplink pasaulį – tai mus visus vienijantis įvykis ir gyvas įrodymas, kad ir nedidelė tauta gali daryti didelius ir reikšmingus dalykus.

Puoselėkime mūsų laikų tradiciją ir kartu su po visą pasaulį pasklidusiais lietuviais liepos 6 d. lygiai 9 val. v. gyvenamosios vietos laiku giedokime „Tautiška giesmė“.

- Suburkite kartu giedoti draugus, šeimą, giminę ar bendruomenę.
- Praneškite apie savo planus (šalį, miestą, susibūrimo vietą) sumanymo organizatoriams el. paštu tautiskagiesme@gmail.com. Visos organizatoriams praneštos susibūrimo vietos bus skelbiamos internete adresu www.facebook.com/tautiskagiesme

- Skleiskite žinią – kalbėkite apie šios idėjos svarbą, paskelbkite apie savo sumanymus visais turimais būdais (socialiniuose tinkluose, vietos lietuvių žiniasklaidoje, interneto svetainėse, bendruomenių centruose ir t. t.).
- Prisijunkite prie sumanymo puslapio „Facebook“ adresu www.facebook.com/tautiskagiesme ir sekite karščiausias naujienas iš visų pasaulio kampelių.

Įamžinkite (nufilmuokite ir nufotografuokite) save, savo artimuosius ar savo bendruomenę tą vienybės akimirką ir pasidalinkite su tautiečiais bei visu pasauliu. Filmuotą medžiagą ir nuotraukas įkelkite <http://dbinbox.com/tautiskagiesme>

Vardan mūsų pačių – lietuvių!

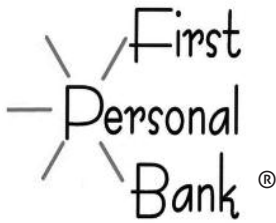
„Tautiškos giesmės“ aplink pasaulį sumanytojas

Raimundas Daubaras

Į šį sumanymą atsiliepia Čikagos lietuvių bendruomenė

Liepos 6-ąją švenčiame pirmojo suvienytos Lietuvos valstybės valdovo, kunigaikščio Mindaugo vainikavimo karaliumi šventę – Valstybės dieną. Mindaugas sulaukė popiežiaus leidimo vainikuotis Lietuvos karaliumi, ir 1253 metų liepos 6 dieną jis ir kunigaikštienė Morta užsidėjo karūnas. Minint šią šventę iš lūpų į lūpas, iš šalies į šalį keliaus Tautiška giesmė – ypatinga mūsų tautos tradicija, kuri jau kelerius metus sujungia lietuvių bendruomenes ne tik gimtojoje šalyje, bet ir visoje planetoje.

Čikagoje visus vieningai giedoti Lietuvos himną kviečia LR generalinis konsulatats ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija. Pilietinė akcija prasidės liepos 6 d., šeštadienį, 1 val. p. p. prie Marquette Park bažnyčios (6812 South Washtenaw Ave.), kur iškelta lietuviška trispalvė. Po himno giedojimo Lietuvos Valstybės dienos minėjimas bus tęsiamas parapijos salėje (salė vėsinama), kur vyks „Vasaros gegužinė“ – vaisės, muzika, šokiai, linksmybės, o mažųjų džiaugsmui sporto salėje veiks „Jungle Jumps“. Visu maloniai kviečiame dalyvauti.

Building Personal Banking Relationships!®

Orland Park
14701 Ravinia Ave.
Orland Park, IL 60462

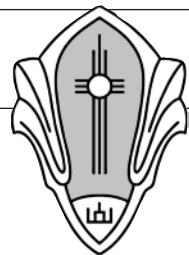
Chicago
6162 Archer Ave
Chicago, IL 60638

Lemont
12261 Archer Ave.
Lemont, IL 60439

www.firstpersonalbank.net

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Susipažinkime su nauju Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos pirmininku Tomu P. Girniumi

Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos posėdyje, š. m. birželio 20 d., tarybos nariai išrinko naują pirmininką – matematikos daktarą, bostonietį **Tomą P. Girnį**. Jis pirmininkavimą perėmė iš Rasos Kasniūnienės, kuri ir toliau vadovaus ŠAA valdybai. Naujas ŠAAT pirmininkas Tomas Girnius sutiko atsakyti į kelis „Draugo“ klausimus.

– **Tomai, pasakyk, kuo tu esi ypatingas? Kuo išsiskiri iš kitų?**

– Jeigu teisingai suprantu, būti „ypatingu“ tarsi reikėtų būti geresniu, pranašesniu, pranokti kitus. Ta prasme ypatingas nesu. Kita vertus, kiekvienas mes esame kitoks, kiekvienas esame nepakartojamas dėl savitos bruožų, gabumų, charakterio ypatybių sudėties.

Jaunas būdamas, labai norėjau būti ypatingu. Manau, kad labai daug jaunų žmonių to nori – galbūt nori daugiau, negu to siekia. Pavyzdžiui, kai buvau keturiolikos metų, R. Fischer su B. Spaskiu kovojo dėl pasaulio šachmatų čempiono titulo. Ir aš norėjau tapti pasaulio šachmatų čempionu. Keliuose turnyruose gavęs gerai į kaulus, supratau, kad čia gali būti ilgalaikis projektas. Apsibrėžus ilgalaikį projektą, būtina rasti papildomą užsiėmimą. Tai šalia šachmatininko karūnos, užsibrėžiau tikslą laimėti Nobelio fizikos premiją. Susitaukęs su mintimi, kad Nobelio fizikos laureatai turbūt ne ketvertais išlaiko įvadininius fizikos kursus, ambicijas pakoregavau – jau ne į fizikos, bet į literatūros premiją taikiau – o rašyti, atrodo, taip paprasta. Pagyvenus ilgai ir literatūros premijos negavus, kas belieka? Gal taikos premija?

Nelengva tapti ypatingu. Bet kuo nors išsiskiriami kiekvienas. Ir aš esu unikalus, kadangi mano asmenybės sudėtinės dalys yra unikaliai suderintos. Du bruožai, kurie – bent man pačiam atrodo – stipriai dominuoja mano asmenyje – tai šmaikštumas ir taikumas. Nežinau, kiek pasiseks to tariamo šmaikštumo parodyti šiame pokalbyje, bet dažnai gyvenime pasiseka vienu taikliu sakiniu atskleisti ligi tol atrodžiusios rimtos padėties absurdišką pusę. Taip pat savo būdu esu taikdarys. (Mano šeima gal ginčytųsi, bet labiausiai artimi dažniau mato išimtis, kurios tik patvirtina bendrąją taisyklę.) Konfliktų nemėgstu ir, jiems kilus, instinktyviai bandau suprasti abi puses, o ne iš karto rinktis vieną iš jų. Į taikdarius žiūrima įvairiai. Šventajame Rašte rašoma, kad taikdariai palaiminti. Bet žemiškame gyvenime dažnai į taikdarius žiūrima kaip į neturinčius nugarkaulio, nesilaikančius tvirtų principų, pataikūnus, prisitaikėlius.

– **Papasakok šį tą apie save...**

– Esu gana dažnokai keitęs nuolatinę gyvenamąją vietą (gimiau, augau ir studentavau Boston, studijas tęsiau ir daktarą apgyniau prie Los Angeles, metus gyvenau prie San Francisco, trejetą metų – prie Washington, porą metų vėl Los Angeles, trejetą metų Lietuvoje, po to vėl Boston). Dažnai manęs užklausia: tai iš kurių Girnių esate kilęs? Paaiškinu, kad esu Antano ir Valerijos sūnus, a. a. Juozo Girniaus sūnėnas, Kęstučio Girniaus pusbrolis ir Rimos Girniuvienės vyras. Ne vieną tai tenkina, kaip pilnai apibrėžta tapatybė – ir pokalbis draugiškai pasibaigia. Bet jeigu plačiau apie mane, esu bent sau pačiam įdomus kaip žmogus, dirbau ir tebedirbu labai įvairius darbus, turiu nuostabią žmoną Rimą ir dukrą Moniką, kurių gal ir ne visados esu vertas, bet tai lazda su dviem galais. Turiu dvi vyresnes seseris. Vyriausia, Jorūnė, išteikėjusi ir užauginusi du vaikus. Antra sesuo, Nijolė, dėl gim-

Naujasis ŠAAT pirmininkas Tomas Girnius su žmona Rima ir dukra Monika.

dymo traumos gimė labai sužalota.

Kai buvau jaunas ir užduodavau sau visokiausius klausimus dažnai pagalvodavau: kokia nelygybė, kaip gali du vaikai augti sveiki, net ir gabūs, o kita, toje pačioje šeimoje, būti taip nuskriausta? Kaip gali Dievas būti toks neteisingas? Bet užaugęs su Jorūne priėjome išvados, kad Nijolė mus pamoko apie kiekvienos gyvybės vertę. Niekaip, bent jau žemiškomis normomis, nepavadinsi jos gyvenimo pilnaverčiu, bet vis dėlto jis yra vertintinas.

– **...apie savo darbą...**

– Baigiau taikomosios matematikos studijas: bakalauro laipsnį įgijau Harvardo universitete, o daktarą apsigyniau California Institute of Technology. Kai rinkausi studijų sritį šiek tiek blaškiausi: porą metų vaikščiojau į fizikos paskaitas, pusmetį – į astrofizikos, paskui – į geofizikos. Bet apsi stojau ties taikomąją matematiką, kadangi geriausių pažymius nuolat gaudavau matematikos kursuose. Man taip pat atrodė, kad tai suteiks galimybių ir toliau šokinėti nuo vienos techninės srities prie kitos. Bent šia prasme ko prašiau gyvenime, tą ir gavau. Baigęs studijas penkerius metus dirbau gynybos srityje. Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, trejiems metus persikėliau ten gyventi. Iš pradžių dirbau Vytauto Didžiojo universitete dėstytoju, vėliau – Seime vertėju. Gyvendamas Lietuvoje, susipažinau su Rima, susituokėme, sulaukėme Monikos. 1994 m. persikėlėme į Ameriką, kur penkerius metus dirbau astrofizikos tyrimų centre, vėliau – finansų firmoje. Dabar jau dešimtus metus dirbu AIR Worldwide kompanijoje, kurioje modeliuojame gamtos katastrofas (uraganus, žemės drebėjimus, vėjo sukurius, gaisrus) ir ruošiami kompiuterinės programos, kuriomis klientai (draudimo ir perdraudimo kompanijos) gali apskaičiuoti, kiek nuostolių gali patirti nuo tokių katastrofų.

– **...apie savo šeimą...**

– Rima, kuri jau Lietuvoje buvo įsigijusi du aukštuosius laipsnius (iš statybinės inžinerijos ir žurnalistikos), įsidarbino Amerikoje vienoje pirmaujančių sveikatos draudimo bendrovių. Būdamas emigrantų vaikas, nelabai supratau, ką tai reiškia svetimoje šalyje, ir net ne antra, bet trečia kalba siekti karjeros. Nesupratau to savo tėvo atveju, bet gyvenimas davė progą pamoką pakartoti, stebint žmoną. Pagarba abiems. Rima ne tik vaikščiojo į darbą, bet vakarais lankė paskaitas ir įgijo magistro laipsnį iš taikomosios sociologijos.

Pagaliau – Monika. Priėjau išvados, kad Dievas skirsto tėvams vaikus pagal tėvų pajėgumus. Gabiems tėvams dovanoja sudėtingus vaikus, kuriuos

auginti ir auklėti taip pat sudėtinga. O tokiems, kaip aš, dovanojo nesunkų vaiką – atrodo, Moniką auginti užteko tik meile palaistyti. Rudenį ji pradės trečią kursą McGill universitete, Montrealio mieste, Kanadoje. Studijuoja „cognitive sciences“, t. y. psichologiją ir lingvistiką.

– **Ką skaitai?**

– Prieš maždaug trejus metus pergyvenau rimtesnį tikėjimo atsinaujinimą, galima sakyti – tiesiog atsivertimą. Dėl to pradėjau labai daug skaityti apie krikščionybę, ypač apie krikščionišką dvasingumą. Perskaičiau daugelį C. S. Lewis, Henri Nouwen ir Thomas Merton knygų. Labai mėgstu Merton – ne tik dėl to, kad jo mintys tokios gilios, kad jis labai įžvalgas, bet ir dėl to, kad jis pašėlusiai gerai rašo. Truputį pavydžiu. Bandau ir Šv. Raštą skaityti, bet, deja, nesu labai jautrus jo skaitytojas. Kaip laisvas klausytojas lankiau ir Senojo, ir Naujojo testamentų kursus, taip pat prie Boston Šv. Petro parapijos esame įsteigę Šv. Rašto nagrinėjimo būrelį. Kai pasiklausau tų nagrinėjimų, pradedu įvertinti, kokia tai yra nuostabi knyga.

Iš knygų kitomis temomis labai patiko Michael J. Sandel „Justice: What's the Right Thing To Do“ ir „What Money Can't Buy: The Moral Limits of Markets“, Timothy Snyder „Bloodlands: Europe Between Hitler and Stalin“, Ellen Cassedy „We Are Here: Memories of the Lithuanian Holocaust“. Dėl lengvo skaitymo labai mėgstu John Grisham.

Užsisakau „The Economist“. Kai prenumeruoju – neskaitau, o kai prenumerata nutrūksta – labai pasiilgstu ir pavienius numerius perku daug brangiau.

– **Kokios, tavo manymu, yra Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos užduotys?**

– Tarybos paskirtis – pateikti ateitininkų veiklai idealogines ir dvasines gaires, padėti nurodyti tai veiklai kryptį ir tikslus. Tiesa, taryba dar privalo prižiūrėti, kad finansai būtų tinkamai tvarkomi. Čia tai konkretu. Bet apskritai, mūsų paskirtis yra gana abstrakti, tad tarybai nuolat gresia neveiklumas, gal net ir pavojus pūsti muilo burbulus, nieko vertingo neatliekant. Jeigu paklaustumėte, kuo skiriasi ŠAA tarybos užduotys nuo ŠAA valdybos užduoties, prisiminčiau anekdotą apie tai, kaip šeimoje vyras su žmona pasidalina darbais. Žmona sprendžia smulkius klausimus: ar pirkti naują namą, ar ne? ar įsigyti antrą mašiną, ar ne? ar remontuoti šiemet stogą, ar atidėti iki kitų metų? O vyras svarsto rimtus klausimus: ar egzistuoja kituose žvaigždynuose gyvi sutvėrimai? ar visata atvira, ar uždara? Tai, kartais atrodo, panašiai su valdyba ir taryba. Valdyba organizuoja stovyklas, studijų savaites, konferencijas – juda, daro, veikia, vykdo. O taryba – mąsto.

Tai karikatūra. Bet mūsų, ateitininkų, esmė slypi mąstyme: penkiuose principuose, sūkyje „Visa atnaujinti Kristuje“ ir mūsų ideologijoje. Jeigu mūsų veikla neatspindi šių principų, šio šūkio ir šios ideologijos, jeigu neperduodame jų mūsų jaunimui ir kitiems, tuomet prarandame savo, kaip sąjūdžio, egzistencijos prasmę. Kad tai neįvyktų, ir yra, mano manymu, svarbiausia tarybos užduotis. Vėl abstrakcija. Bet ją galima konkrečiai įgyvendinti. Ketinu pats, taip pat raginsiu kitus tarybos narius, ypač būsimąją dvasios vadą nuodugnai peržiūrėti stovyklų ir studijų dienų mokomąsias priemones. Ar jose parinkti pavyzdžiai aktualūs dabartiniam jaunimui? Ar šaltiniai, pagal kuriuos ta medžiaga paruošta iš tikrųjų tam jaunimui kalba? Ar temos atitinka šiandienines problemas? Ta linkme ir bandysme dirbti.

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuva pradeda istorinę misiją

Vilnius (ELTA) – Liepos 1-ąją Lietuva pradeda pirmininkavimą Europos Sąjungos (ES) Tarybai. Vadovauti ES taisyklių kūrimui eilės tvarka kas pusmetį tenka kiekvienai iš 28 ES šalių narių. Lietuva pirmą kartą šio darbo imsis nuo liepos 1-osios iki sausio 1 dienos.

Lietuvos pirmininkavimas ES Ta-

rybai prasidės prioritetų pristatymu Europos Parlamentui Strasbūre ir Europos Komisijos vizitu į Vilnių. Liepos 5-ąją Lietuvoje pirmą kartą lankysis visi Europos Komisijos nariai. Tai bus pirmas toks istorinis susitikimas, nes visi Europos Komisijos nariai Lietuvoje nėra buvę.

Lietuva nesibaimina Rusijos karinės bazės

Vilnius (BNS) – Rusijos karinės aviacijos bazės steigimas Baltarusijos Lydos mieste prie Lietuvos sienos papildomos karinės grėsmės nesukelia, bet politine prasme tai nėra geros kaimynystės valios rodymas iš Rusijos ir Baltarusijos, teigia Lietuvos pareigūnai. Rusijos kariškiai pranešė, kad Lydos mieste, kuris yra 40 kilometrų nuo

Lietuvos sienos, šiemet pradės veikti Rusijos oro pajėgų bazė. Anot ministerijos, Baltarusijos karinių oro pajėgų orlaiviai tose bazėse buvo nuolat dislokuoti, o Rusijos orlaiviai į jas galėjo bet kada atskristi ir būti jose neribotą laiką. Rusija teigia, kad bazės įkūrimas Baltarusijoje yra tarpvalstybinio susitarimo rezultatas.

Pripažintos bažnyčių teisės į turtą

Vilnius (Bernardinai.lt) – Vyriausybės posėdyje pritarta Teisingumo ministerijos siūlymui pripažinti šešių parapijų nuosavybės teises į šių parapijų faktiškai valdomus bažnyčių pastatus. Tokios teisės pripažintos Vilniaus (Kalvarijos) Šv. Kryžiaus Atradimo parapijai, Vilniaus Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijai, Tabariškių Šv. arkangelo Mykolo parapijai (Šalčininkų r.), Nemenčinės Šv. arkangelo Mykolo parapijai, Šilėnų Švč. M. Marijos para-

pijai (Vilniaus r.) ir Vilniaus (Naujosios Vilnios) Šv. Kazimiero parapijai. Iki 1948 m., kai buvo paskelbtas bažnyčių pastatų nacionalizavimas, šie maldos namai buvo parapijų nuosavybė. Sovietinės okupacijos metais šie pastatai ir toliau buvo naudojami parapijų religinėms reikmėms. Pripažinus religinių bendruomenių nuosavybės teises į šias bažnyčias, jos galės įregistruoti savo nuosavybės teises į šiuos pastatus registre.

Seimas sukūrė pagrindą pareigūnams atleisti

Vilnius (BNS) – Seimas pataisė Statutą ir sukūrė naują pagrindą aukštiems pareigūnams atleisti. Seimo statuto pataisos leis nepritarus įstaigos veiklos ataskaitai kelti jos vadovo atstatydinimo klausimą. Pagal pataisas, priėmęs nutarimą nepritarti valstybės institucijos vadovo, kurį skiria Seimas, pateiktai metinei institucijos veiklos ataskaitai, Seimas galės pavesti šią ataskaitą svarščiusiam komitetui pateikti Seimo nutarimo dėl nepasitikėjimo tos valstybės institucijos vadovu projektą artimiausiame

Seimo posėdyje. Šiuo atveju Seimas artimiausiame posėdyje balsuotų dėl valstybės institucijos vadovo atleidimo iš einamų pareigų. Seimas, priėmęs nutarimą nepritarti valstybės institucijos vadovo, kurio paskyrimui reikalingas tik Seimo pritarimas, pateiktai metinei institucijos veiklos ataskaitai, galės pavesti šią ataskaitą svarščiusiam komitetui pateikti Seimo nutarimo projektą su siūlymu Prezidentui atleisti šį valstybės institucijos vadovą iš pareigų.

ES pareikalavo Britanijos pasiaiškinimo dėl šnipinėjimo skandalo

Briuselis (BNS) – JAV Europos Komisija kreipėsi į Didžiosios Britanijos užsienio reikalų sekretorių William Hague, reikalaudama pasiaiškinti dėl nutekintų pranešimų, jog britų žvalgybos tarnybos klausosi telefoninių pokalbių užsienyje ir stebi duomenų srautą internete. Informaciją apie britų tarnybų šnipinėjimą paskelbė laikraštis „The Guardian“, remdamasis buvusio JAV žvalgybos techninio darbuotojo Edward Snowden, kuris bėga nuo JAV pareigūnų ir yra Maskvos oro uoste, nutekintais dokumentais. Pranešimas apie britų programą, kodiniu pavadinimu „Tempera“, sukėlė žmogaus teisių gynėjų pasipiktinimą. Vokietijos teisingumo ministrė Sabine Leutheusser-Schnarrenberger pareiškė, kad jeigu tai tiesa, tai panašu į Hollywood košmarą. Eu-

ropos Komisija paprašė W. Hague patikslinti informaciją apie programos mastą ir atsakyti, ar surinkti duomenys buvo saugomi Britanijoje, ar buvo perduoti kitoms šalims, ar šnipinėjimas buvo susijęs su pavieniais atvejais, ir kokios yra teisinės žalos atlyginimo galimybės.

Naujuoju Australijos premjeru prisaikdintas K. Rudd

Sydney (ELTA) – Praėjus dienai po ligšiolinės Australijos ministrės pirmininkės Julia Gillard pasitraukimo iš posto, birželio 27 d. naujuoju šalies premjeru prisaikdintas ilgametis jos priešininkas Kevin Rudd. J. Gillard pralaimėjo K. Rudd balsavimą dėl Leiboristų partijos vadovo posto ir paskelbė pasitraukianti iš politikos. Partijoje jau kuris laikas didėjo nepasitenkinimas J. Gillard. Leiboristų parlamentarai nerimavo dėl apklausų, anot kurių, premjerės vadovaujama partija rugsėjo 14-ąją vyksiančiuose parlamento rinkimuose gali patirti pralaimėjimą. Daugelis deputatų ėmė remti K. Rudd, kurį J. Gillard – pirmoji šalies premjerė moteris – 2010-ai-

Kevin Rudd.

ELTA nuotr.

siais nustūmė nuo partijos vadovo vairo. Po J. Gillard atsistatydinimo šeši ministrai atsisakė postų, tarp jų – ištikimiausias jos rėmėjas, finansų ministras ir vicepremjeras Wayne Swan.

B. Obama kelionė po Afriką

Dakaras (ELTA) – Pradėdamas savo kelionę po Afriką, JAV Prezidentas Barack Obama birželio 26 d. atvyko į Senegalą. Birželio 27 d. sostinėje Dakare jis susitiko su šios šalies Prezidentu Macky Sall. Vėliau B. Obama lankėsi vergų saloje Gorėje, iš kurios kelis šimtmečius dešimtys tūkstančių afrikiečių buvo gabenami į Ameriką. Iš Senegalo Prezidentas toliau vyks į Pietų Afriką ir Tanzaniją. JAV Prezidento kelionę temdo gresianti Pietų Afrikos nacionalinio didvyrio Nelson

Mandela mirtis. Amerikiečių diplomatai labai sunerimę, kad minučių tikslumu suplanuota trijų dienų vizito programa visiškai žlugs, jei 94 metų Nobelio taikos premijos laureatas tomis dienomis mirytų. JAV Prezidentą savaitės trukmės kelionėje Afrikoje lydi didelė ekonomistų delegacija. JAV verslininkai nori daugiau naudos iš Afrikos ekonominio pakilimo nei iki šiol. Kitos temos yra demokratija ir plėtra.

Popiežius įsteigė ataskaitinę komisiją

Vatikanas (Bernardinai.lt) – Šventasis Tėvas birželio 24-sios raštu įsteigė Popiežiškąją ataskaitinę institutą religiniams darbams komisiją. Penkių asmenų Popiežiškoji komisija, vadovaujama pirmininko kardinolo Raffaele Farina, teiks ataskaitas Šventajam Tėvui apie Vatikane veikiantį Institutą religiniams darbams, populiariai vadinamą „Vatikano banku“, kuris finansuoja katalikų Bažnyčios

religinę veiklą pasaulyje. Komisija padės Šventajam Tėvui geriau susipažinti su Instituto juridine padėtimi ir veikla, sieks labiau suderinti Instituto tikslus su Visuotinės Bažnyčios bei Apaštalo Sosto misija. Paskelbtame Valstybės sekretoriato pareiškime pažymima, kad Popiežiškosios komisijos tikslas yra kaupti žinias apie Institutą ir pristatyti rezultatus Šventajam Tėvui.

JAV teismas neuždraudė homoseksualų santuokų

Washington, DC (BNS) – JAV Aukščiausiasis Teismas nusprendė nesiimti nagrinėti bylos, kurią pateikė tos pačios lyties asmenų santuokos priešininkai California, iš esmės atkeldamas vartus gėjų poroms tuoktis šioje JAV vakarų valstijoje. Devynių teisėjų buvo paprašyta įvertinti, ar atitinka Konstituciją California valstijos 8-asis pasiūlymas – konstitucinė pataisa, pasiūlyta referendumu

2008-ųjų lapkritį, reikalaujanti uždrausti šioje daugiausia gyventojų turinčioje JAV valstijoje tos pačios lyties asmenų santuokas. Aktyvistai pateikė peticiją Aukščiausiam Teismui, kad minėtas 8-asis pasiūlymas būtų įteisintas, nes žemesnio rango teismas paskelbė jį negaliojančiu. Taigi, dabar šis draudimas tuoktis gėjams ir toliau lieka negaliojantis.

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujame Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Paroda architekto E. Arbo-Arbačiausko šimtmečiui

Birželio 25 d. Kazio Varnelio namuose-muziejuje Vilniuje atidaryta paroda, skirta architektui Edmundo Arbo-Arbačiausko 100-osioms gimimo metinėms.

Architektas E. Arbas-Arbačiauskas gimė 1913 m. birželio 26 d. Karsakų kaime (Kaišiadorių r.). Būsimo architekto vaikystė praskriejo Karsakų dvaro pašonėje, gražioje sodyboje gamtos apsuptyje. Tėvai buvo švietūs žmonės, todėl stengėsi išmokslinti ir savo vaikus. 1918 m. jų namuose buvo įrengta kaimo mokykla. Tolimesnis E. Arbo kelias vingiavo į Kaišiadorių gimnaziją. Būtent besimokydamas Kaišiadoryse ir matydamas statomą naują katedrą E. Arbas susižavėjo architekto profesija. Architektą jis regėjo tarsi šventąjį, kuris sugeba sukurti tokius milžiniškus pastatus.

Baigęs gimnaziją E. Arbas įstojo į Kauno aukštesniąją technikos mokyklą (dabar Kauno technikos kolegija). 1936 m. baigęs studijas, kaip Susisiekimo ministerijos stipendiatas, buvo paskirtas į ministerijai priklausiusią Kauno plentų valdybą. 1939 m. Lietuvai atgavus Vilnių E. Arbas persikėlė į sostinę ir įsidarbino Vilniaus apskrities inžinieriaus pagalbininku. Karo metais dirbo Pramonės statybos tresto direktoriaumi ir vyriausioju inžinieriumi.

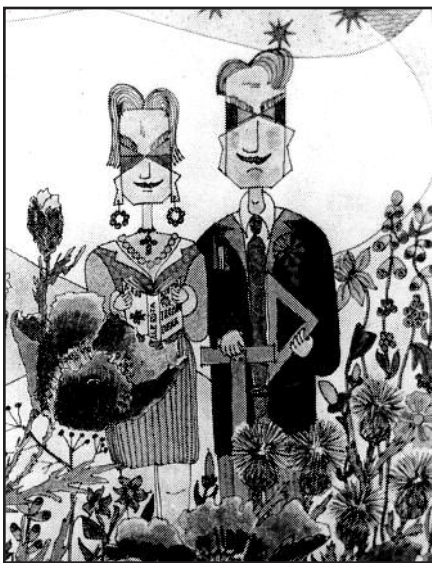
1943 m. įvyko jo ir rašytojos Elenos Nakaitės (Alės Rūtos) vestuvės. Bet jaunavedžių laimė Lietuvoje truko neilgai. Dėl dalyvavimo pogrindiniame pasipriešinime hitlerininkams (buvo vienas iš penkių vyriausiųjų „Kęstučio“ pasipriešinimo organizacijos štabo narių) teko palikti Vilnių, o neilgai trukus – ir Lietuvą.

1944 m. E. Arbas atsidūrė Austrijoje, įstojo į Vienos aukštąją technikos mokyklą, studijavo architektūrą. Kai sąjungininkai ėmė bombarduoti Vieną, persikėlė į Stuttgart Vokietijoje, kur bandė tęsti studijas. 1947 m. su žmona ir pirmagime dukra Vijole paliko Europą ir iškeliavo į JAV. Detroit tapo pirmuoju miestu, kuriame jie apsistojo. E. Arbas gana greitai gavo tarnybą projektavimo įstaigoje, nes jau turėjo tinkamą išsilavinimą ir darbo patirties. Atsiradus galimybei įstojo į Detroit Lawrence technologijos institutą (dabar universitetas). 1950 m. baigęs studijas galėjo visa galva nerti į taip išsvajotą architekto darbą.

E. Arba žavėjo Le Corbusier, Frank Lloyd Wright, Paul Rudolph, Minoru Yamasaki, Bruce Goff ir Eer Saarinen kūryba. Su pastaruoju išsamiau susipažino po studijų, nes buvo pakviestas dirbti šio pasaulinio masto architekto firmoje. Darbas su šiuo menininku tapo neįkainojama patirtimi, kurią E. Arbas vertino visą gyvenimą. Šiek tiek vėliau kartu su lietuviu architektu

Architekto šimtmetis pažymėtas paroda.

E. Arbas-Arbačiauskas. „Architektas su žmona, rašytoja Ale Rūta“. Laisvalaikio darbas. „Draugo“ archyvo nuotraukas

dr. Stasiu Kudoku įsteigė privačią firmą, tačiau įmonei nesisekė taip, kaip tikėtasi.

1959 m. E. Arbas su šeima, žmona ir trimis vaikais, persikraustė į JAV vakarus, į California, kur sėkmingai dirbo didelėse architektūros įmonėse. 1969 m. susiklosčius palankioms sąlygoms jis įkūrė privačią įmonę. Architekto projektų skalė – labai plati: nuo funkcionalių ir racionalių administracinių pastatų iki jaukių, prie aplinkos derinamų gyvenamųjų namų, nuo tautinio lietuviško romantiško stiliaus pastatų, skirtų išeiviams, iki technologiškai pažangių konstrukcijų. Svarbią vietą užima paminklų ir monumentų kūryba.

Nuo mokyklos laikų E. Arbas aktyviai dalyvavo įvairioje visuomeninėje veikloje, buvo ateitininkų, šau-

lių, skautų organizacijų narys. Dalyvavo pasipriešinimo okupantams judėjimuose. Persikraustęs už Atlanto buvo Amerikos ir Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos PLIAS/ALIAS centro valdybos vicepirmininkas, Amerikos architektų instituto (AIA) ir Tarptautinės politinės platformos asociacijų narys, aktyviai dalyvavo kituose lietuvių išeivių judėjimuose.

Laisvu nuo darbo metu architektas sėkmingai dalyvaudavo daugiausia PLIAS/ALIAS rengiamuose konkursuose. Pirmoji vieta E. Arbui atiteko už Lietuvos atstovybės rūmų Brazilijoje projektą (1959), lietuviško stiliaus vasarnamio ir lietuviško stiliaus namo projektą (1970), rašytojo Pulgio Andriušio paminklą Adelaide, Australijoje (1971). E. Arbui buvo skirta trečioji vieta už Amerikos paviljono New

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

York pasaulinėje parodoje projektą (1964).

Vilniuje rengiamoje E. Arbo-Arbačiausko gimimo šimtmečio parodoje daugiausia bus rodomi minėtieji konkursiniai architekto projektai, sukurti 1951–1997 m. Daugelis darbų susiję su Lietuva ir lietuviais ir vos keli projektai skirti kitų šalių rengtiems konkursams. Deja, tik nedidelė dalis šių puikių darbų buvo įgyvendinta. Architektas mirė 2004 m. vasarą Santa Monica, CA.

Parodos daugumą sudaro kūriniai iš Lietuvos nacionalinio muziejaus rinkinių, ją papildė keli darbai iš Vilniaus apskrities archyvo. Nuotraukas parodai paskolino architekto duktė Vijolė Arbas.

Paroda Kazio Varnelio namuose-muziejuje veiks iki rugsėjo 28 dienos.

ELTA

Pagal Rūtos Šepetys knygą bus kuriamas filmas

Teisę kurti filmą pagal Rūtos Šepetys knygą „Tarp pilkų debesų“ įsigijo bendra lietuvių ir amerikiečių komanda. Skelbiama, kad filmą režisuos Marius Markevičius, sukūręs filmą „Kita svajonių komanda“. Filmą bus kuriamas anglų kalba.

2011 m. JAV išleista knyga sulaukė tarptautinio pripažinimo ir pateko į „New York Times“ labiausiai perkamų knygų sąrašą, tad teisės kurti filmą pagal šią dramatišką istoriją vaikėsi ne vienas Hollywood kūrėjas, tačiau R. Šepetys pasirinko darbą su lietuvių komanda – prodiuseriu Žilvinu Naujoku („Tadas Blinda. Pradžią“) ir JAV gimusiu lietuvių kilmės režisieriumi ir prodiuseriu M. Markevičiumi.

Apie 15-metės Linos Vilkas ir jos mamos bei brolio tremtį 1941-aisiais pasakojanti knyga jau išleista daugiau kaip 40-yje šalių, ją galima perskaityti 26-iomis kalbomis.

„Netveriu džiaugsmu. Tai, kad šią istorijos akimirką ekranizuos žinomi lietuviai, yra mano svajonės išsipildymas. Marius ir Žilvinas drauge sujungs Hollywood galią ir Lietuvos grožį, autentiškumą ir istorinį tikslumą. Vertindama pasiūlymus nė nesvarsčiau – mano pirmasis pasirinkimas buvo burtis į komandą su lietuviais, kurie širdimi suprastų šią vilties ir meilės istoriją. Viliusi, kad rasime galimybių filmą filmuoti Lietuvoje ir galėsime leisti lietuviams patiems vaizdais perteikti savo istoriją“, – kalbėjo rašytoja.

Entuziastingai nusiteikęs ir būsimo filmo režisierius bei prodiuseris M. Markevičius. „Su maloniu jauduliu imuosi šio naujo projekto ir partnerystės. Po „Kitos svajonių komandos“ svarsčiau daug darbo pasiūlymų, tačiau vos perskaitęs „Tarp pilkų debesų“ supratau, kad tai bus kitas mano filmas. Šis projektas sujungia mano aistrą ir susidomėjimą Lietuvos istorija bei itin turtingus ir kompleksiškus herojus, kurie padeda papasakoti šią svarbią istoriją. Kartu su Žilvinu ir Rūta mes sukursime ypatingą filmą, kurį pripažins visame pasaulyje“, – ambicijų neslėpė jis.

Žinia apie galimybę „Tarp pilkų debesų“ ekranizaciją kurti lietuviams išplito palankiu laiku – neseniai Seimas patvirtino mokesčių lengvatas kinui. Tikimasi, kad tai palengvins didelio masto juostos kūrimą mūsų šalyje, o tai, kad filmas bus bendra Europos-Lietuvos-Amerikos produkcija, turėtų paskatinti ne tik tarptautinį bendradarbiavimą, bet ir įvairių valstybinių bei privačių fondų paramą.

ELTA

Alė Rūta Arbienė, Edmundas Arbas ir duktė Rasa.

Antano Polikaičio nuotr.

Labiau už viską jis dievino teatrą

Nuoširdaus Lietuvos bičiulio rež. Bernie Sahlins netekus

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Bernard „Bernie“ Sahlins (1922 m. rugpjūčio 20 d. – 2013 m. birželio 16 d.) – neeilinė asmenybė. Amerikiečių rašytojas, režisierius, komediantas, labiausiai pasižymėjęs kaip satyrinės improvizacinės trupės „The Second City“ įkūrėjas (1959 m., Čikaga). 1973 m. B. Sahlins taipogi įsteigė „The Second City Theatre“ Toronte, Kanadoje.

Jis gimė Čikagoje, mokslus baigė University of Chicago 1943-aisiais. Bernie brolis Marshall Sahlins – žinomas antropologas.

1953 m. B. Sahlins įkūrė pirmąjį profesionalų teatrinių sambūrį Čikagoje „Playwrights Theatre Club“. Čia pirmuosius žingsnius žengė vėliau išgarsėję aktoriai ir režisieriai: Ed Asner, Mike Nichols, Elaine May, Paul Sills, Joyce Piven. 1956 m. pradėjo statyti spektaklius Čikagos centre buvusiose tuščiose „Studebaker“ teatro patalpose, o 1959 m. kartu su Paul Sills ir Howard Alk įsteigė „The Second City“ – Bernie buvo trupės prodiuseris, o vėliau ir vienas iš režisierių (iki 1995 m.). Tarp daugelio talentų, kuriuos jis išugdė, buvo John ir James Belushi, John Candy, Dan Aykroyd, Gilda Radner, Harold Ramis bei Bill Murray. Bernie taipogi buvo vienas iš žiūrovų itin mėgstamos televizijos laidos „SCTV“ prodiuserių.

1986 m. Bernie ir Jane Sahlins įsteigė Tarptautinį Čikagos teatro festivalį. Jo nuopelnai teatrui įvertinti prestižiniais apdovanojimais, tarp kurių yra ir Illinois Arts Alliance „Legend“ žymuo. Jis iš tikrųjų buvo Čikagos teatinio pasaulio legenda!

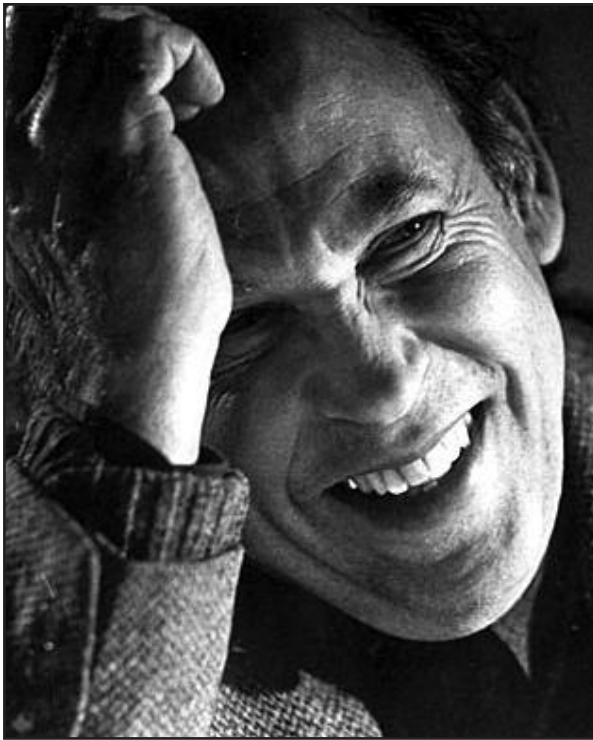
B. Sahlins mirė 2013 m. birželio 16 d. savo namuose nuo kasos vėžio. Giliame liūdesyje pasiliko jo žmona bei projektų bendražygė, fotografė Jane Nicholl Sahlins.

Mums, lietuviams, Bernie Sahlins taip pat yra itin svarbi asmenybė. Nors ...apie šį didį žmogų Lietuvos spauda beveik niekada nieko nerašė. O juk būtent jis atrado Vakarams Eimuntą Nekrošių ir pristatė Amerikos žiūrovui Jaunimo teatrą (plačiau apie tą istorinį 1988 m. „šuoį per Atlantą“ buvo rašyta „Drauge“ 2008 m. birželio 14 d. laidoje). Nutariau nors iš dalies užpildyti šią spragą ir artimų bičiulių teatralų – Vilniuje bei New York – pagalba pastatyti Bernie gražų atminties paminklą.

Aš pats jaučiausi revoliucionieriumi
Vladas Bagdonas, aktorius

„Ka darysi? Visi išeisim anksčiau ar vėliau, bet žinia apie Bernie Sahlins mirtį suvirpino širdį ir grąžino į būtuosius laikus – atrodo, tokius tolimus, bet įdomius, gal net smagius. Rašydamas dabar šypsauisi.

Su Sahlins – vardu į jį niekad nesikreipiau – buvau pažįstamas menkai. Gal kelis kartus matęs Rūtos Vanagaitės, tuo metu vadovavusios Jaunimo teatrui, kabinete, taip pat kartą ar du girdėjęs jo kalbas artistams ir teatrui. Man patiko jo pozityvumas, energija ir jaunatviškumas, nepaisant amžiaus – jam tuomet buvo netoli septyniadešimtys. Kiek pamečiau, mes jau buvome pavargę ir nuo mus staiga užgriuvusios šlovės, ir nuo nenusisėkusių mėginimų padaryti dar geriau nei buvo, pagaliau nuo pastangų kaip nors pasivyti, sulaikyti nuo mūsų į aikštes bėgančių dar vakar ištikimų žiūrovų. Ir, regis, Sahlins pasiūlė nustoti vyti, nusiraminti, apibendrinti, nustoti gyventi praeitimi ir kurti neskubant, be įtampos. Taip kilo teatro moratoriumo idėja, kuria labiausiai apsidžiaugė teatro vadovė. Ir kibo į darbą. Vienas pirmųjų jos žingsnių buvo teatro spektaklių revizija – keletas pavadiniųų tuoj išnyko iš repertuaro. Nepamenu, kokie tai buvo spektakliai, tik žinau, kad aktoriai bruzdėjo – buvo nepatenkinti. Aš (gal jau buvau „pasikėlęs“, o gal jau įsimylėjęs Rūtą) tokią reformą priėmiau kaip būtiną, nes ir man

Bernie Sahlins

atrodė, kad repertuarinę politiką reikia keisti – vaidinami vos kvėpuojantys spektakliai, aktoriai lankstosi, o žiūrovai žiovaudami pliaukši.

Be to, aš pats jaučiausi revoliucionieriumi. Buvau sudaręs sutartį su teatru, t.y. atsisakęs etato, užtikrindavusio iki gyvenimo pabaigos būti teatro aktoriumi, dirbi tu tame teatre ar ne. Taigi, naujovių norėjau ir ta, vadinkim, vakarietiška idėja patikėjau. Ji Sahlins buvo gerai argumentuota. Jis buvo optimistas ir manė, kad moratoriumo dėka pavyks išbristi iš krizės, išjudinti režisūrą ir artistus, grąžinti žiūrovus į teatrą. Taip optimistu ir grįžo į savąją Čikagą.

Deja, nieko ypatinga nenutiko. Ir spektaklių nepastatėm, ir žiūrovų negražinom, ir tarpusavy emėm nesutarti.

Nekaltas buvo „vaikinas Bernie“, amžiną jam atilsi. Tiesiog toks buvo laikas, toks buvo metas. Šlovingojo Jaunimo teatro pabaigos metas. Liūdna sakyti, bet Sahlins buvo vienas iš tos pabaigos autorių. Kaip ir mes visi.

Senoviški lietuviški padargai
ir amerikietis prodiuseris
Dalia Storyk, aktorė

Labai dažnai prisimenu Sahlins, nors nežinau kodėl, nes jo moratoriumas manęs nežavėjo. Net praėjus tiek laiko, nemanau, kad tai buvo reikalinga. Tačiau šiandien mano prisiminimai bus ne teatro tema. Pamenu dieną, kai važiuavome į mūsų tik ką nusipirktą sodybą. Tokios sodybos, ne „amerikoniškos“ jis tikrai nebuvo matęs. Jį sužavėjo viskas, o kluone rasti įvairūs senoviški padargai – arklas, akėčios, gelda, ližė ir t. t. jį stebino. Jo smalsumui nebuvo ribų. Reikėjo gerokai paplušėti, kol viską išaiškinom. Gal todėl dažnai jį prisimenu – energingą, linksmą, dėmesingą, gyvybingą ir tokį amžinai smalsų...

Mokytojas ir įkvėpėjas
Rūta Vanagaitė, prodiuserė,
LIFE festivalio įkūrėja

Prieš 20 metų Lietuvą sudrebino LIFE festivalis. Mes, LIFE komanda, šią gegužę taip ir nesusitikome pažymėti, paminėti to stebuklo, nes juk stebuklai atsiranda ir išnyksta. Jie neturi jubiliejų. Liūdnas į nebūtį iškeliavusio LIFE 20-metis ir dar liūdnasnė mus netrukus po jo aplankiusi žinia apie LIFE iniciatoriaus, idėjų generatoriaus ir mūsų Mokytojo – nepakartojamo Bernard Sahlins mirtį.

Bernard Sahlins su žmona Jane atrado pasauliui Nekrošių. Tačiau to jam buvo mažai. Sovietmečiu, dar prieš Nepriklausomybę, jis sugalvojo Jaunimo

teatro atsinaujinimo – moratoriumo idėją. Jis asmeniškai kalbėjo su kiekvienu teatro darbuotoju, man, kaip teatro meno vadovei, padėdavo rengti repertuarą, biudžetus, susirinkimus ir atsinaujinimo planus. Sekėsi sunkiai. Po gero pusmečio atkaklaus darbo Sahlins pripažino, kad nieko pakeisti nepavyks – struktūra sustabarėjusi, žmonės keistis nenori, svertų per mažai. Atsinaujinimas neįvyko.

Bet jis nebuvo iš tų, kurie pasiduoda. Sahlins šovė į galvą dar viena beprotiška mintis – jei negalima taip paprastai reformuoti valstybinio teatro, vadinasi reikia padaryti kitą stebuklą. Prieš pat sausio įvykius jis vėl atvažiavo į Lietuvą. Jis buvo čia, su mumis visais, 1991-ųjų sausio 13-ąją prie Televizijos bokšto. Buvo per aukų laidotuves. Buvo sukrėstas, bet dar labiau apimtas idėjos padaryti tai, kas Lietuvoje neįmanoma: teroro, baimės, skurdo apsuptyje per dvejus metus sukurti pasaulinio lygio šventę. Neįtikėtina buvo tuomet jo filosofija mums, nuvargusiems, pažemintiems, nepasitikintiems savimi po tiek okupacijos metų. „Think Big“, – sakydavo jis nuolat. Ir po truputį to išmokė mus, LIFE žmones. Sahlins pasiūlius LIFE idėją (tiesa, jis pradžioje manė mus subroliuoti su Gruzija – GIFT ir LIFT festivaliai) ir man vos spėjus susivokti, Kultūros ministerijos salėje jau posėdžiavo LIFE valdyba, kurią Sahlins tik jam vienam žinomą būdu sudarė iš aukščiausių Lietuvos valdžios pareigūnų, o šie paskyrė mane festivalio – utopijos direktore. Neįtikėtinas buvo jo įsipareigojimas: festivaliui – nė cento iš valstybės biudžeto. Nė cento, bet ...Bernie kažkaip sugebėjo išnuomoti prašmatniausias patalpas Vilniaus centre, kur jo nurodymu ambasadoriams ir remėjams (sponsorstės idėja į Lietuvą irgi atėjo su Sahlins) mes, LIFE personalas, virėm ypatingą kavą ir kepėm ypatingas bandeles. Jie ateidavo kavos, o išeidavo su įsipareigojimais ir sutartimis. Lyg stebuklinga lazdele pamojus Amerikoje atsirado LIFE bičiulių klubas. Į visą pasaulį skriejo Sahlins sugalvoti jausmingi laišukai. Pamenu tik jų nuotrupas: „in the little corner of the world“, „brave Lithuanian people“... Laiškai veikė, stebuklinga kava veikė, o labiausiai veikė jo, vadybos genijaus užsispyrimas. Buvo didelė utopija, o įvyko Didis festivalis.

Sahlins nerimo visuos tuos 20 metų, kurie skiria mus nuo pirmojo LIFE. Kai nebeliko LIFE, po daugelio metų į mano elektroninį paštą atskriejo dar viena, Sahlins vėta idėja: o gal reformuojame Lietuvos televiziją?

Bernard Sahlins daug ko išmokė mus, lietuvius – su juo dirbusius, ir ne tik. Improvizacinio teatro idėją į Lietuvą atnešė irgi jis. Jo sukurtą „Second City“ teatro tolimi vaikaičiai – ir „Pagauk kampą“ laida, ir „Kito kampo“ teatras. Jis išmokė mus, kad reikia mokėti siekti didelių tikslų. Jis išmokė mus nesenti: LIFE Sahlins sugalvojo būdamas 68-rių. Jis išmokė mus nemirti. Nes nemirė pats.

Žmogus-siurprizas
Eimuntas Nekrošius, režisierius

Gaila, kad išėjo šviesus žmogus. Esu be galo dėkingas už tuos susitikimus, už pokalbius, už pakvietimą į Čikagą. Ryškūs prisiminimai išliko iš jo pirmos kelionės į Vilnių. Tai buvo labai smalsus žmogus, viskuo domėjosi, pradedant teatrų padėtimi Lietuvoje, politine santvarka, baigiant pačiomis gražiausiomis ir pačiomis nemaloniausiomis Vilniaus vietomis. Jis buvo idėjinis LIFE festivalio steigėjas, ir Rūtai, ir visiems mums teikęs bendras pamokas. Žmogus-siurprizas – visada atėjęs į svečius kiekvienam turėjo netikėtą dovaną ar žodį. Buvo labai jaunatviškas žmogus – savo poelgiais ir mintimis, mes, tada daug jaunesni net stebėdavomės kokie ryškūs jo poelgiai. Jo atvykimas į Vilnių sujudindavo visus. Taip pat nuvykus pas jį į Čikagą, pats rodydavo miestą, muziejus – mes, jauni, net neatlaikydavome, o jis vesdavo vis tolyn ir tolyn. Buvo labai išsilavinęs visose srityse, nuo teatro iki literatūros, nuo dizaino iki juvelyrikos. Dar ir dabar saugom jo dovanotas keistas ir įsimenančias dovanas. Liūdimė,

Nukelta į 10 psl.

SPORTAS

Lietuvos regbio komanda – „Olimpinės panoramos“ žurnalo viršelyje

EDVARDAS ŠULAITIS

2013 m. gegužės mėn. „Olimpinės panoramos“ (Nr. 5) viršelyje – Lietuvos regbio komanda ir parašas: „Į olimpinę šeimą po beveik šimto metų pertraukos grįžta regbis. Vilties pasinaudoti galimybe patekti į šiai sporto šakai istorines žaidynes turi ir Lietuvos rinktinė.“

Šiame žurnale du puslapiai pašvęsti regbio žaidimui ir jo istorijai. Rašoma, kad regbis buvo žaidžiamas antrose šiuolaikinės olimpiados žaidynėse Prancūzijoje (čia pergalę šventė šeimininkai prancūzai). Po to dar tris kartus regbininkai dalyvavo olimpinėse kovose – 1908, 1920 ir 1924 m. Kai iš pareigų atsistatydino šiuolaikinių olimpinių žaidynių tėvas baronas Pierre de Coubertin, jo ipėdinis nedegė tokia pat aistra šiai sporto šakai. Tik 2009 m. Danijos sostinėje buvo nuspręsta, kad regbis vėl įtraukiamas į olimpinių žaidynių programą. Nuo šį žaidimą 1883 m. sumaniusių Škotijos mėsininkų iki palaiminimo Kopenhagoje regbiui teko įveikti netrumpą kelią.

Po labai ilgos pertraukos ši regbio atmaina 2016 m. Brazilijos Rio de Janeiro mieste grįš į olimpinės žaidynes. Vienas pagrindinių argumentų, kurių tarptautinė delegacija griebėsi įtikinti Olimpinių komitetą buvo tai, kad šį žaidimą įtraukus į olimpinę programą išsiplės galimų medalininkų gretos.

Penktajame „Olimpinės panoramos“ numeryje visą puslapį užima naujosios LTOK prezidentės Dainos Gudžinevičiūtės mintys. Dar yra ra-

šoma apie olimpinių žaidynių atgavintoją Pierre de Coubertin, apie prestižinio Hamburgo maratono laimėtoją Dianą Lobačevską, kuri atstovauja Lietuvai, apie būsimą jaunimo vasaros olimpinį festivalį (vyks Nyderlandų Karalystės mieste Utrechte liepos 13–20 dienomis), pasakojama apie būsimas žiemos olimpinės žaidynes Sočyje. Yra rašoma, kad Sočis – šilčiausio klimato miestas, kuriame kada nors iki šiol buvo surengtos žiemos olimpinės žaidynės.

Žurnale du puslapiai skirti ir trumposioms žinioms.

„Olimpinę panoramą“ redaguoja Bronius Čekanauskas, adresas – Olimpiečių g. 15, LT 09200 Vilnius, Lietuva. Tiražas 4 400 egz. Žurnalo apimtis – 24 psl. Sporto mėgėjams siūlome šį leidinį skaityti.

Krepšininko D. Petrovičiaus atminimui

EDVARDAS ŠULAITIS

Vyresni krepšinio sirgaliai atsimena legendinį Kroatijos krepšininką Draženą Petrovičių, kuris 1993 m. birželio 7 d. žuvo autokatastrofoje – greitis, lietus, šlapias asfaltas netikėtai pasiglemžė Petrovičiaus gyvybę. Jis, kaip žinoma, beveik 10 metų varžėsi su mūsų šiu Arvydu Saboniu dėl geriausio Europos krepšininko vardo.

Šio ir NBA žaidusio krepšinio virtuozo gyvenimo siūlas nutrūko jam sulaukus vos 28 metų, tad tenka tik įsivaizduoti, kokių aukštumų D. Petrovičius dar būtų pasiekęs.

Jis gimė 1964 m. Šibeniko mieste. Dar vaikystėje Draženą buvo galima pamatyti su kamuoliu krepšinio aikštelėje. Būdamas 13 metų, jis buvo pakviestas į savo gimtojo miesto krepšinio rinktinę. Netrukus perspektyviu vaikinu susidomėjo ir tuometinės Jugoslavijos jaunių krepšinio rinktinė. Būdamas 16 metų, D. Petrovičius iškovojo pirmąją bronzos medalį. Dar tada šis krepšinio fenomenas per rungtynes kartais pelnydavo net 50 taškų.

Nauja krepšinio žvaigždė buvo

pastebėta ir Zagrebo „Cibonos“ komandos, kuri pakvietė Draženą į savo gretas. 1988-aisiais jis padėjo Jugoslavijos rinktinai pelnyti sidabro medalį Seulo olimpiadoje (Rusija ten su keturiais lietuviais nusinešė auksą).

4 metus žaidė Amerikoje

Po olimpinių žaidynių kurį laiką D. Petrovičius atstovavo Madrido (Ispanija) „Real“ ekipai, o tada buvo pastebėtas amerikiečių. Jį suviliojo NBA, tad Draženas išvyko žaisti į JAV. Čia jis rungtyniavo 4 metus: buvo išrinktas geriausiu atakuojančiu NBA gynėju (aplenkė vėliau garsiausiu krepšininku tapusį Michael Jordan).

Didžiausią pergalę D. Petrovičius pelnė rungtyniaudamas Jugoslavijos rinktinės gretose pasaulio čempionate 1990-aisiais. Tada Buenos Aires jo su komanda iškovojo aukso medalį. Tačiau pats krepšininkas labiau vertino sidabro medalį, su savo gimtosios Kroatijos komanda, laimėtą 1992 m. olimpiadoje Barselonoje (Lietuva ten, kaip žinoma, iškovojo bronzą).

D. Petrovičiaus nelaukta ir netikėta mirtis prieš 20 metų buvo pats skaudžiausias smūgis, kurio kroatai iki šiol negali pamiršti.

Labiau už viską jis dievino teatrą

Atkelta iš 9 psl.

užjaučiame šeimą ir draugus.

Kur ta Lietuva?

Arūnas Čiuberkis, aktorius

Susipažinau su Bernie ir Jane Sahlins New York 1997 metais. Jiedu atvyko susitikti su dešimties teatrų režisierių iš Tarybų Sąjungos delegacija. Tikslas buvo supažindinti svečius su Amerikos teatru. Kartu su rusais, gruzinais ir ukrainiečiais delegacijoje buvo ir vienas lietuvis – Eimuntas Nekrošius. Sahlins jau buvo girdėję apie „ši“ Nekrošių bei jo kūrybą, todėl jiems rūpėjo su juo susitikti. Mane pakvietė vertėjauti, tačiau prieš pradedant pokalbį, Bernie patapšnojo man per petį: „Can you tell me where’s Lithuania?“ Tačiau kaip ne keista, tas pats Bernie Sahlins greitai tapo ne tik dideliu Lietuvos teatro gerbėju bei remėju, bet ir jos aktyviu veikėju.

Iškart pajutome trukdymus. Tarybinės delegacijos „vadovas“ maskvietis iš Kultūros ministerijos buvo itin nepatenkintas, kad Eimuntas su lietuviu vertėju savarankiškai tariasi su Sahlins. Tą vakarą „vadovas“ griežtai uždraudė Eimuntui su manim toliau bendrauti. Iš pradžių Eimuntas buvo labai sukrėstas ir išsigandęs. Tačiau jis greitai atsigavo, net pyko, tuoj man paskambino ir kvietė toliau bendrauti. Atsimenu, kaip jis pasakė: „Sugrįžk rytoj. Dirbame toliau. Einame pirmyn!“

Sahlins pakvietė į Čikagos festivalį net keturis Eimunto spektaklius. 1990 metų vasarą – Gorbačiovo moratoriumas prieš Lietuvą, o Jaunimo teatro spektakliai numatyti Čikagoje ir New York. New York tarptautinis teatro festivalis pabijojo kritikos iš Maskvos ir nedrįso spausdinti Lietuvos trispalvės savo reklamose, nors visi dalyvaujantys teatrai naudojo savo vėliavas. O Sahlins suprato politinę padėtį ir nė kiek nebijodamas Čikagoje visur spausdino mūsų trispalvę.

Bernie buvo darbštus ir ryžtingas. Nebijojo sunkių sąlygų. Kartu lapkričio mėnesį gyvenome „Lietuvos“ viešbutyje, kai jis nebuvo šildomas. Bernie priėmė tas šaltas nemigo naktis su humoru – humoro jis turėjo socialiai. Mudu visur juokdavomės – viešbutyje, restoranuose, teatre, net taksistus užkrėsdavome savo juokais. Juokdavomės iki ašarų!

Jeigu apsiimdavo kažkokiu projektu – ar tai būtų Lietuvos teatro re-

forma, ar Vilniaus LIFE tarptautinio teatro festivalio steigimas, Bernie pilnai tikėdavo jais ir su didžiausiu kaupu atsiduodavo jiems iki galo. Tačiau jis niekada nepamiršdavo žmogiškojo elemento. Bernie mylėjo žmonės. Jam rūpėjo žmonės. Bernie taip pat mylėjo Lietuvą ir Lietuvos teatrą. Jam viskas buvo įdomu. Jis visur norėjo dalyvauti ir kūrybiškai prisidėti.

La commedia es finita?

Mano pirmoji pažintis su Bernie įvyko dar 1988 m. Čikagos Tarptautinio teatro festivalio išvakarėse. Tąsyk Sahlins pakviečiau dalyvauti tiesioginėje radijo laidoje (šeštadienių vakarais nuo dešimtos iki vidurnakčio iš WPNA stoties Oak Park buvo perduodama mano įkurta „Žemė L“). Jane ir Bernie nepatingėjo – kvietimą priėmė ir atvyko į stotį. Pasikviečiau ir savo bičiulį „Akiračių“ redaktorių Liūtą Mokūną, kad vestų pokalbį su šiais žymiais teatralais. Vos peržengęs WPNA studijos slenkstį ir pasilabinęs, Bernie pasiūlė vesti telefoninį konkursą laimėti nemokamus bilietus į Nekrošiaus festivalinį spektaklį. Tai buvo negirdėtas dalykas! Nusisypsėjau Bernie: „Why not? Let’s try.“ Ir penkios telefono linijos negeso visą tą pusvalandį, kol Sahlins kalbejo. Buvo daugiau nei šimtas skambučių – šeši klausytojai laimėjo bilietus. Gera reklama festivaliui, neregėtas atvejis Čikagos lietuvių radijo istorijoje.

Po kelerių metų vėl įvyko festivalis. Vėl pasirodė Jaunimo teatras iš Vilniaus. Ir vėl Jane ir Bernie atvyko į WPNA stotį. Tik tąsyk pokalbį su jais jau vedė teatrologė Ramunė Lapas.

Ryšiai su Bernie per tuos dešimtmečius nenutrūko. Nuolat susidurdavome ten, kur mums pridera – Symphony Center, Auditorium Theater, kitose Čikagos teatralų užuovėjose. Paskutinį sykį Bernie mačiau pernai rudenį Lyric Opera. Atrodė pavargęs, nemažai svorio numetęs, tačiau tebešvytėjo optimizmu. Jo šypsena – tarsi mėnulio delčia. Atsimenu jo paskutinį sakinį, ištartą atsisveikinant tą vakarą: „The next time you go to Lithuania, Jane and I would love to join you“.

Mielas Bernie, Angelo sparnais skrisk dabar į tą šalį, kuriai tiek daug nesavanaudiškai savęs atidavei. Palinkėsime Tau kūrybinės sėkmės ir toje beribėje Dangiškojoje Scenoje.

Edith Markson, Bernard Sahlins ir Rūta Vanagaitė Jaunimo teatre Vilniuje 1990 metais.

Netrukus privažiavo didžiulis Ševrole Tahoe (*Chevrolet Tahoe*) ir iš jo išgriuvo trys amerikiečiai, kurie pripuolė glėbesčiuotis su Silverijmi, o vėliau draugiškai pasveikino mus visus atvykus. Deivido namuose mūsų laukė šaunus vakarėlis. Ten pat buvo ir kitas Silverijaus pažįstamas Džo su savo sūnumi Čiadu bei marčia ir dar pora jų šeimos draugių. Atsidūrėme karališkos prabangos ir be galo svetinguose namuose. Deividas su nostalgija prisiminė laiką, praleistą Lietuvoje. Mane sužavėjo tai, kad buvimo Lietuvoje metais šie amerikiečiai buvo aktyviausi baikerių klubo nariai ir nepraleisdavo nė vienos progos pasivažinėti Europos šalių keliais. Deividas mums parodė su pagarba saugomą „klubinę“ liemenę su Harley-Davidson Club Baltija antsiuvais. Meilė Lietuvai paskatino Deividą su žmona praeitą pavasarį atskristi į Vilnių vykusią Kaziuko mugę. Vyrai liko ištikimi kelionėms „plieniniu žirgu“ – prieš porą dienų jie išsiuntė savo motociklus į Kaliforniją, kur ketina skristi kitą savaitgalį ir savaitę laiko važinėti Vakarų pakrante. Mat dėl didelių amerikietiško atstumų ir taupydami laiką, amerikiečiai nevažiuoja viso kelio savo ratais, o naudoja tokių mums neįprastą transporto logistikos variantą.

Svetingi amerikiečiai mus priėmė savo namuose kaip brangiausius svečius ir laikė mus dėmesio centre visą vakarą. Džo sūnus Čiadas negalėjo atsitokėti sužinojęs, kad Olegas pirmą kartą apsižergė motociklą būdamas Amerikoje ir prieš pat kelionę. Ištisą vakarą jis, rodydamas pirštu į Olegą, užbaudavo: „You have big balls!“

Vėliau vakarėlis persikėlė į kieme esantį išpūdingai apšviestą baseiną ir sukūrinę vonią. Pasijutome lyg penkių žvaigždučių viešbutyje. Tame pačiame kiemelyje auga keturių šimtų metų senumo medis. Tiesiog po medžių išdėstyti krėslai ir staliukas. Natūralus gamtos šėšelis karštomis Luizianos dienomis. Sužinojęs, kad maždaug už 600 tūkstančių dolerių galima įsigyti šio namo raktelius, mintyse palyginau, jog panašiai tiek kainuoja tuščias sklypas su piktžolėmis brangesnėje nei vidutiniškai Vilniaus vietoje.... Eilinį kartą įsitikinome, kad Amerikoje aukšta gyvenimo kokybė ir komfortas kainuoja kur kas mažiau nei senutėje Europoje.

Kitą dieną pasistengėme susipažinti su Baton Ružu. Nors miestelyje gyvena apie 400 000 gyventojų, tačiau jis turi 95 000 vietų sporto areną. Ir, anot Deivido, amerikietiško futbolo žaidynių sezono metu ji kiekvieną šeštadienį būna pilnut pilnutėlė. Tas pats miestas turi visoje šalyje aukščiausią kapitoliją pastatą ir vieną didžiausių Šiaurės Amerikoje universitetų. Deividas pavėžiojo mus po Luizianos universiteto miestelį, kuriame nusigauti iš vieno fakulteto į kitą iš tikrųjų prireikia automobilio. Vėliau užsukome į vietinį jūros gėrybių restoranėlį, kuriame vaišinėmės žymiuoju *Louisian Crawfish toufee* – toks įdomus patiekalas iš vėžių uodegėlių. Beje,

Luizianos valstijoje labai daug prancūziškos kilmės vietovardžių ir patiekalų pavadinimų, nes istoriškai Luizianą apgyvendino prancūzai. Senųjų Šiaurės Amerikos gyventojų, indėnų, Luizianoje šiandien nelikę nė kvapo.

Atėjo laikas aplankyti Luizianos aligatorių draustinį. Kartu su būreliu kitų lankytojų sekėme vietinį aligatorių prižiūrėtoją, kuris, šmaikščiai komentuodamas, vedžiojo mus iš lentų sukaltu takeliu po pelkę ir mūsų akivaizdoje tiesiog iš rankų maitino iš įvairių pusių atslenkančius aligatorelius. Kai trijų metrų aligatorelius kaukšteli žandikauliais, garsas nuaidi toli per pelkes ir net didžiausius drąsuolius priverčia pasijusti nejaukiai. Sužinojome, kad aligatorelius auką užmuša ne aštriais dantimis, o būtent žandikauliais. Įdomu tai, kad, nepaisant galingos žandikaulių suspaudimo jėgos, atvėrimo jėga yra gana nedidelė, todėl tiesiog ranka galima laikyti užčiauptus aligatorelius nasrus ir jie beveik negali pasipriešinti. Nesiry-

žome išbandyti šios teorijos praktikoje...

DŽIAZO GIMTINĖS AGONIJA

Po aligatorių fermos apžiūros atsisveikinome su svetingais šeimininkais Baton Ruže ir, artėjant vakarui, išskubėjome į netoliese esančią džiazą gimtinę – Naująjį Orleaną. Deividas mus perspėjo vengti ap link senamiestį esančių rajonų, patarė apsigyventi ir motociklus palikti miesto pakraštyje šalia greitkelio. Į centrinę dalį jis patarė važiuoti taksi. Kodėl? Kadangi po 2005 metais Naująjį Orleaną nusiaubusio potvynio milijoninis miestas buvo visiškai evakuotas ir iki šios dienos į jį yra sugrįžę vos 300 000–400 000 gyventojų. Mieste neįtikėtinai padidėjęs nusikalstamumas, policija bejėgė sustabdyti plėšimus, vagystes ir žudynes. Visi vienareikšmiškai sutinka, kad mieste yra nesaugu. Kadaisė garsėjęs kaip džiazų lopšys ir nerūpestingo gyvenimo sostinė – šiandien Naujasis Orleanas išgyvena sunkias dienas, kadangi po visuotinės evakuacijos žmonės paliko savo namus ir miestą užplūdo valkatos bei nusikaltėliai.

Bus daugiau

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą 1-708-599-9680

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užeiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)
Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766
Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.: 708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų: 630-774-2136

Centrinio ofiso adresas.: 8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAJ

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOB, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

DR JAMES K CUTLER, OD
DR VIKTORIA V MILUNAS, OD
Akių ligos – chirurgija – akiniai
3033 W Jefferson, suite 101
Joliet, IL 60435
Tel. 815-729-9143

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773 - 663 - 4363**SIŪLOME:**

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

"BAKE FOR ME" KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

Siūlome pigiausius skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2013 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Speciali turstinė kelionė į Baltijos kraštus 2013 m. 6/25–7/6
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite
www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas
Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

tickets@doleris.com

1-800-514-9989**PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA****SIŪLO DARBĄ**

**SIŪLOME 10%
METINIŲ PALŪKANŲ**

Jūsų investicija yra apsaugota
Nekilnojamu Turtu.

**Investuojate ne daugiau kaip
65–70 proc. visos turto vertės**

Ilgametė patirtis ir daug laimingų klientų.

Dėl smulkesnės informacijos skambinkite
tel. 630-965-6608

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruo-
šos darbininkėms.

Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.

Kreiptis:

ALL CARE

Employment Agency

Tel. 773-736-7900

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDA ME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Sudoku Nr. 65

Į tuščius langelius surašykite skaičius nuo 1 iki 9 taip, kad vienodi skaičiai nesikartotų nei eilutėse, nei stulpeliuose, nei 3X3 kvadratuose. Sudoku atsakymas – trijų skaitmenų pažymėtuose langeliuose suma.

					4			7
		8	5		1	6	4	
9	1						8	5
	9	5		6	3	1		
	6			8			5	
		3	7	4		9	6	
2	3						9	4
	4	1	9		2	7		
6			4					

+

+

=

	8						9	
5			3		2			8
		4		7		6		
	3						4	
		6		5		1		
	2						5	
		7		3		2		
1			9		4			3
	9						1	

+

+

=

REMKIME DRAUGO FONDA

www.draugofondas.org

4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

■ Nemokamai padedu prižiūrėti pagyvenusius žmones nuo vienos valandos iki penkių valandų. **Tel. 773-387-7232.**

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali pakeisti, išleisti atostogų. Labai geros rekomendacijos, patirtis, dokumentai. **Tel. 708-691-6542.**

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Legalūs dokumentai, patirtis, rekomendacijos. Gali išleisti atostogų, pakeisti savaitgaliais. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-709-5990.**

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

ADVOKATAI
Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais.
Tel. 773-707-7902.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo tik savaitgaliais (gali pakeisti). Tvarkinga, legalūs dokumentai, vairuoja, skaniai gamina maistą.
Tel. 630-674-1545.

■ I am a male with 3 year experience and physical therapy degree seeking care-giving position . Will assist with housekeeping, meals, ROM, self hygiene
email: **jordan.zivrev@yahoo.com**

■ Padori šeima ieško nebrangiai išsinuomoti tvarkingą 2 mieg. butą pietinėje Čikagos dalyje. Galime prižiūrėti senyvą žmogų. **Tel. 773-387-7232.**

■ Moteris ieško vyresnių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir anglų kalba, geros rekomendacijos.
Tel.773-329-9918.

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com
PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

REAL ESTATE

Century 21
Accent Realty

10200 S. Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauju įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

Nekilnojamojo Turto Agentas
ROMAS SNARSKIS – Sales Associate
Bob Calistri Real Estate
St. Petersburg, Florida
RJSA44@yahoo.com (727) 510-3715

HELP WANTED

Skokie perkraustymo kompanijai reikalingi perkraustytojai, pagalbininkai ir vairuotojai. Geras atlyginimas ir išmokos! **Kreiptis: Golan’s Dispatch, 3500 Jarvis, Skokie, nuo 9 val. r. iki 5 v. p. p.**

„Draugas“ ieško vasarai studento/studentės įvairiems darbams 10 dol. / val
Tel. 773-585-9500

VYDŪNO JAUNIMO FONDO STIPENDIJOS

2013 metų VYDŪNO JAUNIMO FONDO TEIKIAMOS s. Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės ir Viliaus Storastos-Vydūno 1,000 dol. VARDINĖS STIPENDIJOS LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGOS NARIAMS

61-erius metus gyvuojantis Vydūno jaunimo fondas remia lietuvių studentų studijas ir vertingų knygų leidimą, skiria mokslo premijas Akademinio skautų sąjūdžio garbės narių vardais, leidžia savas knygas, skelbia rašinių konkursus ir remia vertingus Lietuvių skautų sąjungos ir Lietuvos skautijos lavinimo pobūdžio projektus.

Nuo 2010 metų Vydūno jaunimo fondas pradėjo skirti 1,000 dol. vardines stipendijas studijuojantiems Lietuvių skautų sąjungos nariams. 2013 metais bus skiriama aštuoniolika 1,000 dol. stipendijų studentams, kurie atitinkamai užpildo stipendijos prašymo anketą ir pateikia reikalaujamą dokumentaciją iki šių metų liepos 1 d.

Šių metų stipendijos pavadintos rašytojos, poetės, visuomeninkės bei Lietuvos skaučių vadės s. Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės (ASD garbės narės) bei filosofo, rašytojo, kultūros veikėjo Viliaus Storastos-Vydūno („Korp! Vytis“ garbės nario) vardais.

Rašytoja Sofija Kymantaitė-Čiurlionienė gimė 1886 m. bežemio bajoro šeimoje. Materialiai šeima vertėsi sunkiai. 1904 m. baigė gimnaziją Rygoje. 1904–1907 m. studijavo Krokuvos universitete mediciną, vėliau – filosofiją bei literatūrą. Buvo aktyvi visuomeninio moterų sąjūdžio dalyvė, 1907 m. dalyvavo moterų suvažiavime Kaune. 1909 m. sausio 1 d. Šateikiuose (Plungės raj.) susituokė su kompozitoriumi ir dailininku Mikalojumi Konstantinu Čiurlioniu. 1911 m. mirus M. K. Čiurlioniui, su dukra Danute apsigyveno Kaune. Iki 1914 m. dėstė lietuvių kalbą „Saulės“ kursuose Kaune, 1915–1918 m. mokytojavo lietuvių gimnazijoje Voroneže. 1919–1921 m. dirbo Krašto apsaugos ministerijos švietimo skyriuje Kaune, skaitė paskaitas fronte. 1925–1938 m. dėstė lietuvių kalbą ir lietuvių kalbos dėstymo metodiką Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakultete. 1929–1937 m. – Lietuvos delegacijos Ženevoje prie Tautų Sąjungos socialinių reikalų komisijos narė, atstovavo Lietuvos moterims tarptautiniuose suvažiavimuose. 1930 m. spalio 1 d. – LSS pereina Švietimo ministerijos globon. Skautų šefu tampa – A. Smetona. Sąjunga pertvarkyta į Broliją ir Seseriją. Seserijos vadės pareigoms buvo pakviesta s. Sofija Kymantaitė-Čiurlionienė. Ji taip pat buvo Studentų skaučių draugovės vėliavos krikšto motina. Mirė 1958 m. Kaune.

Vilius Storasta-Vydūnas gimė 1868 m. Čilutės apskrityje. 1888 m. baigė Ragainės mokytojų seminariją. 1896–1898 m. Greifsvaldo, 1899 m. Halės, 1900–1902 m. Leipcigo, 1913–1919 m. Berlyno universitetuose studijavo filosofijos, religijos, kultūros, meno, literatūros istorijos, sociologijos, gamtos mokslus, sanskrito, anglų ir prancūzų kalbas. 1888–1892 m. Kintų pradžios mokyklos trečiasis mokytojas, mokė lietuvių ir vokiečių kalbų, geografijos, istorijos ir kūno kultūros. Mokytojaudamas Kintuose išlaikė aukštesnės kvalifikacijos mokytojo egzaminus ir 1892–1912 m. dėstė Tilžės gimnazijoje prancūzų ir anglų kalbas. 1918 m. dėstė lietuvių kalbą Rytų seminare prie Berlyno universiteto. 1895 m. įkūrė Tilžės giedotojų draugiją ir 40 m. jai vadovavo; 1935 m. hitlerininkai draugiją su kitomis Rytų Prūsijos draugijomis uždarė. Rengė dainų šventes, vaidinimus, populiarino lietuvių liaudies dainas. Buvo veiklus Rytų Prūsijos lietuvių ir Klaipėdos krašto draugijų bei organizacijų narys. Nuo 1907 m. dalyvavo lietuvių mokslo veikloje. Leido paties ištaisai prirašomus žurnalus „Šaltinis“ (1905–1909 m.), „Jaunimas“ (1911–1914 m.), „Naujovė“ (1915 m.), „Darbymetis“ (1912–1925 m.). Bendradarbiavo kitoje Rytų Prūsijos lietuvių ir Lietuvos periodinėje spaudoje. Nuo 1925 m. PEN klubo, 1928 m. Lietuvos universiteto filosofijos

garbės daktaras, 1933 m. Lietuvių rašytojų draugijos garbės narys. 1938 m. artėjant rašytojo 70-mečiui Vydūnas buvo nacistinės Vokietijos valdžios persekiojamas ir uždarytas į Tilžės kalėjimą. Tačiau pasaulinio masto kultūros veikėjams pareiškus nepasitenkinimą greitai paleistas. 1940 m. buvo pristatytas Nobelio premijai, tačiau tarptautinė situacija sukludė tapti jos laureatu. 1944 m. su Tilžės gyventojais evakuotas Vokietijos gilumon. Nuo 1946 m. gyveno Detmolde. Įsijungė į kultūrinę evakuotų Rytų Prūsijos lietuvių bei Lietuvos pabėgėlių veiklą, bendradarbiavo jų spaudoje. Parašė 12 filosofinių veikalų, daugiau negu 30 filosofinio turinio dramų, istoriografinių darbų. Šiais metais sueina 60 m. nuo filosofo ir Vydūno jaunimo fondo bendravardžio mirties.

STIPENDIJOS REIKALAVIMAI

1. Kandidatas/kandidatė yra aktyvus/aktyvi ir pasižymėjęs/pasižymėjusi Lietuvių skautų sąjungos narys/narė-vadovas/vadovė bent trejus metus;
2. Kandidatas/kandidatė baigęs/baigusi gimnaziją gerais pažymiais;
3. Kandidatas pradedantis/pradedanti arba šiuo metu studijuojantis/studijuojanti universitete, kolegijoje ar kitoje aukšto mokslo įstaigoje;
4. Kandidatas/kandidatė turi stipendiją panaudoti studijoms bet kurioje pripažintoje („accredited“) mokslo įstaigoje.

PATEIKIAMI DOKUMENTAI

1. Nuotrauka
2. Pilnai užpildyta stipendijos prašymo anketa
3. 2012-2013 metų LSS nario mokesčio kvitas
4. Vėliausias oficialus gimnazijos (su universiteto priėmimo laišku) ar universiteto pažymių dokumentas
5. Be prašymo reikalinga vieno/vienos LSS vadovo/vadovės rekomendacija, kuri:
 - a. apibūdina kandidato/kandidatės skautišką veiklą, vadovavimo pasiekimus, skautiškumą bei kitą veiklą lietuviškoje ir savo krašto visuomenėje;
 - b. patvirtina, kad kandidatas yra LSS narys bent trejus metus ir paaiškina, kodėl kandidatas yra vertas šios stipendijos;
 - c. vadovo/vadovės tiesiogiai siunčiama Vydūno fondo adresu ar el. paštu .

PRAŠYMAI NEBUS SVARSTOMI, NEUŽPILDŽIUS VISOS ANKETOS IR NEPRISTAČIUS VISŲ REIKALAUJAMŲ DOKUMENTŲ.

STIPENDIJŲ SVARSTYMO KRITERIJAI

1. Studento pasiekimai ir veikla gimnazijoje ir/ar universitete;
2. Skauto/skautės pasiekimai Akademinio skautų sąjūdžio veikloje;
3. Skauto/skautės pasiekimai LSS veikloje: pažangumo, vadovavimo, skautiškumo srityse;
4. Studento finansinis stovis ir stipendijos reikalingumas tęsti/baigti mokslo sritį.

Užpildytą stipendijos prašymo anketą ir visą dokumentaciją grąžinti Vydūno jaunimo fondo raštinės adresu iki **2013 m. liepos 15 d.**

Stipendijos bus skirstomos Vydūno fondo valdybos rugpjūčio mėnesio posėdyje. Po posėdžio bus asmeniškai pranešta visiems kandidatams dėl stipendijos suteikimo. Rezultatai taip pat bus paskelbti Vydūno fondo tinklalapyje www.vyduno-fondas.net po 2013 m. rugsėjo 15 d.

2013 m. VYDŪNO JAUNIMO FONDO TEIKIAMA FILISTERĖS GRAŽINOS MUSTEIKYTĖS 10,000 DOL. VARDINĖ STIPENDIJA

61-erius m. gyvuojantis Vydūno vardo jaunimo fondas remia lietuvių studentų studijas ir vertingų knygų leidimą, skiria mokslo premijas Akademinio skautų sąjūdžio garbės narių vardais, leidžia savas knygas ir skelbia rašinių konkursus.

Vydūno fondas, siekdamas įvykdyti Gražinos Musteikienės testamentą, įkūrė fil. Gražinos Musteikytės vardinę stipendiją. Didžioji mecenatė labai mylėjo Lietuvos jaunimą, juo rūpinosi ir tikėjo jaunimo ateitimi. Gražina Musteikienė norėdama įprasinti dukros Gražinos, per anksti iškeliavusios į Amžinuosius namus, prisiminimą, kreipėsi į Vydūno fondo su prašymu įsteigti stipendiją lietuvių kilmės studijuojantiems bei skautaujantiems jaunuoliams.

Fil. Gražina Musteikytė baigė biochemijos mokslus bakalauro laipsniu „St. Xavier“ kolegijoje ir magistro laipsniu Čikagos universitete. Vėliau Gražina gilino savo studijas mikrobiologijos srityje „Sorbonne“ universitete Paryžiuje. Jos indėlis akademikų skautų veikloje buvo didelis. Gražina pasižymėjo draugiškumu, kuklumu, nuoširdumu, darbštumu ir pareigingumu. Kai Gražina mirė 1974 metais, ji buvo Vydūno fondo įgaliotinė Iliinojaus valstijai. Artimos draugės prisimena fil. Gražiną Musteikytę kaip šiltą, mielą ir protingą asmenybę.

Reikalavimai ir kriterijai

- ◆ Stipendija skiriama už Lietuvos ribų gyvenančiam/gyvenančiai lietuvių skautui/skautei, ne Lietuvos piliečiui/pilietei, aktyviai dalyvaujančiam/čiai skautų veikloje, susimokėjusiam/susimokėjusiai Lietuvių skautų sąjungos 2012-2013 nario mokesť.
- ◆ Kandidatas turi būti studijavęs universitete, kolegijoje, aukštojo mokslo įstaigoje bent dvejus metus.
- ◆ Stipendiją kandidatas turi naudoti studijoms bet kurioje pripažintoje mokslo įstaigoje.

Pateikiami dokumentai

- ◆ Stipendijos prašymo anketa
- ◆ Vėliausias oficialus pažymių sąrašas
- ◆ Dviejų dėstytojų rekomendacijos
- ◆ Vieno skautų vadovo rekomendacija

Stipendijos prašymo anketą galima gauti, paskambinus Vydūno fondo valdybos sekretorei Vidai Brazaitytei tel. **708/280-8678** arba el. paštu – vidabrazaitis@hotmail.com.

Stipendijos prašymo anketą su visa dokumentacija grąžinti Vydūno jaunimo fondui iki **liepos 15 d.** Stipendija bus paskirta rugpjūčio mėnesio pradžioje.

Vydūno fondo 2013 kalėdinių atvirukų
KONKURSAS

Nuo pat Vydūno jaunimo fondo įkūrimo 1952 metais fondo pagrindinis aukų rinkimo vėjus yra kalėdinių atvirukų siuntimas mūsų rėmėjams. Kiekvienais metais fondo valdyba kviečia lietuvius menininkus ir fotografus pateikti savo atvirukų projektus iš kurių atrenka tinkamiausius metų vajui.

Norėdama pajavairinti atvirukų projektus ir paskatinti didesnę susidomėjimą, Vydūno jaunimo fondo valdyba skelbia 2013 metų kalėdinių atvirukų meno/fotomeno konkursą. Raginame visus menininkus ir fotografus, jaunos bei prityrusius, dalyvauti savo kūriniais ir gabumais.

Konkurso gairės ir smulkesnė informacija:

Dvi konkurso kategorijos

1. Fotomenas – religinės ar tautinės temos, žiemos gamtos, gyvūnijos nuotraukos meniškai sukurtos ir tinkamos kalėdinių atvirukų viršeliams.

2. Meno kūriniai – tapybos, grafikos, kompiuterio pagalba sukurtas menas panašiomis temomis kaip ir fotomenas.

Premijos

- ◆ Keturių pirmosios vietos po 150 dol.
- ◆ Keturių antrosios vietos po 100 dol.
- ◆ Menininko ar fotografo vardas pavardė bus įrašyti atviruke.

Pasiųstų projektų įvertinimas/atrinkimas

- ◆ 50% taškų – valdybos narių balsavimas
- ◆ 50% taškų - rėmėjų ir fondo tinklalapio lankytojų balsavimas

Pageidaujamos temos

Kalėdos • Religija • Tautodailė • Žiemos gamta ir gyvūnija

(2008-2010 ir kiti fondo atvirukų pavyzdžiai yra fondo tinklalapyje – www.vydunofondas.net)

Projektų pristatymas įvertinimui

◆ Visi projektai pasiunčiami Vydūno fondui iki 2013 liepos mėn. 15 d. Kiekvienas dalyvis užpildo, pasirašo ir kartu su savo kūryba pasiunčia „**Vydūno fondo kalėdinių atvirukų konkurso dalyvio registracijos anketą**“ (pridėta prie šio konkurso skelbimo).

◆ Dalyvis lengvai užrašo savo vardą pavardę su pieštuku meno kūrinio antroje pusėje (jei siunčiamas paštu).

◆ Projektus siųsti: **Vydūno fondui - 14911 E. 127th St., Lemont, Illinois 60439** arba el. paštu **vyduno.fondas@sbcglobal.net** (kaip „attachment“).

Papildoma informacija

◆ Daugiau anksčiau leistų atvirukų pavyzdžių galite rasti Vydūno fondo tinklalapyje („website“) www.vydunofondas.net.

◆ Atvirukų dydis - 4 1/2" x 6 1/2". Meno ir fotomeno kūriniai gali būti bet kurio dydžio tik ne mažesni už atvirukų dydį. Svarbu, kad sumažintas projekto vaizdas tilptų nustatyto atviruko dydžio formate.

◆ Kiekvienas dalyvis gali prisiųsti kiek nori projektų, bet tik vienas dalyvio projektas bus premijuotas.

◆ Prisiųsti projektai nebus grąžinami, taps Vydūno fondo nuosavybe.

◆ Laimėtojus paskelbsime spaudoje; premijos bus pasiųstos konkurso anketoje nurodytu adresu.

Turint klausimų, kreipkitės į Vydūno jaunimo fondo valdybą ar į pavienius valdybos narius.

Kviečiame visus dalyvauti ir linkime daug kūrybingumo bei sėkmės!

Vydūno jaunimo fondo valdyba

Iškiliam politologui, visuomenės veikėjui, pirmajam Lituanistikos tyrimo ir studijų centro tarybos pirmininkui

A † A
dr. TOMUI REMEIKIUI

iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame velionio šeimą ir artimuosius.

LTSC taryba ir valdyba

Iškiliam lietuvių išeivijos mokslininkui, publicistui ir visuomenininkui

A † A
prof. dr. TOMUI REMEIKIUI

mirus, Lietuvos Respublikos ambasada Vašingtone nuoširdžiai užjaučia mirusiojo šeimą, artimuosius, visus gausius profesoriaus bendražygius ir mokinčius.

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

DOBILAS FUNERAL SERVICES

Šarūnas Dobilas

630-804-9093 • dobilasfunerals.com

Visos laidojimo paslaugos; Kūno/Pelenų pervežimas į Lietuvą.
Čikagos mieste ir jos apylinkėse

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

www.draugofondas.org

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!

„Draugą“ atminkime savo testamente.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ visus maloniai kviečia į nuotaikingą koncertą su užkandėliais ir kavute sekmadienį, birželio 30 d., 12:30 val. p. p., kuris vyks Pasaulio lietuvių centro (14911 127 th St., Lemont, IL) didžiojoje salėje. Programą atliks žinomi dainininkai Loreta Janulevičiūtė ir Algirdas Motuza.

■ JAV LB Lemont apylinkės Socialinių reikalų skyrius trečiadienį, liepos 3 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC skaityklą – rodysime filmą „Pažaislio vienuolyno koncertas“.

■ Namuose mokomų vaikų tėvai kviečiami į konferenciją – Catholic Home-school Conference, kuri vyks liepos 26–27 dienomis Norh Central College, RCC Building, 440 S. Breinard St., Naperville, IL. Daugiau informacijos: www.ihmconference.org arba tel. 540-636-1946.

■ Žmonėms, ieškantiems pagalbos – nemokamas „Psichologinės pagalbos“ telefonas: 1-866-438-7400, pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 iki 10 val. v. Skambinti galima iš visų JAV, kalbame lietuviškai.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ Liepos 21 d., penktadienį, Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolijos seserys organizuoja kasmetinį pikniką seselių sodyboje, Putnam (600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260). Laukiame atvykstant!

■ Rugpjūčio 18–25 dienomis Neringoje vyks stovykla „Meno8Dienos“. Daugiau informacijos ir registracijos anketas rasite Neringos svetainėje: www.neringa.org, o iškilus klausimams, prašome kreiptis į Danguolę Kuolienę el. paštu: danguole@kuolas.com arba tel. 781-383-6081.

Pasaulio lietuvių gyvenimas nuotraukose

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Europos Parlamente balandžio 26 d. atidarė „Baltijos kelio“ alėją ir šiam istoriniam įvykiui paminėti skirtą memorialinę lentą.

Nuotraukoje: EP pirmininkas Martin Schulz, Prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Džojos Barysaitės (ELTA) nuotr.

Prestižiniame Ottawa džiaz festivalyje birželio 29 dieną Lietuvos ambasados Kanadoje sumanymu pirmą kartą bus pristatoma Dainiaus Pulausko grupė iš Lietuvos. Grupėje groja Dainius Pulauskas (klavišiniai), Valerijus Ramoška (trimitas), Rimantas Brazaitis (saksofonas), Kęstutis Vaiginis (saksofonas), Domantas Aleksa (bosas), Linas Buda (mušamieji). 1995 m. susikūrusi grupė koncertavo daugelyje pasaulio šalių, bet Kanadoje pasirodys pirmą kartą. Koncertas vyks 8 val. v. Nacionaliniame menų centre.

Į Nacionalinį muziejų Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmus su ypatinga palyda ir apsauga iš Lenkijos atgabentos ypatingos vertybės. Nuotraukoje: į Vilnių atkeliavusį nežinomose Briuselio dirbtuvėse apie 1520 m. išaustą ir kunigaikščiams Radviloms priklausiusį gobeleną „Ara coeli legenda“ vertina žinovai.

Vytauto Abrausko (ELTA) nuotr.

Atlanto nugalėtojų

DARIAUS ir GIRĖNO skrydžio 80 m. sukaktis

2013 liepos 14 - Čikagoje

9:45 v. r. — Iškilmės prie Dariaus ir Girėno paminklo, Marquette Parke

11:00 v.r. — Šv. Mišios, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje

12:30 val. — Minėjimas ir pietūs parapijos salėje

Vietas užsisakykite Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonijoje, tel. 773-776-4600

Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba ir Čikagos lietuviškos organizacijos

California Lithuanian Credit Union

2.00 % 3 metų CD

2.25 % 3 metų IRA CD

Santa Monica, California

Tel. 310-828-7095

info@clcu.org

Valdžios apdrausta iki \$250,000

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,

2212 West Cermak Road.

Tel. (773) 847-7747

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street

Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500